

శ్రీవ్రత వైభవం

పెరియ పెరుమాళ్, శ్రీరంగం

'పండితరత్న'

డా॥ ఉ. వే. శ్రీమాన్ ఈయుణ్ణి అగ్రగ శింగరాచార్యులు

సమర్పణ: చంగల వేంకట కేశవ అయ్యంగారు

అండాళ్, శ్రీరంగం

Vishnu

VishnuArts
@vishnuprabhanc

విజ్ఞాపనం

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం ఆధ్యాత్మిక గ్రంథమే కాదు, ఒక రమణీయ కావ్యంకూడా. అందులోని పాశురాలను ఎప్పుడూ అనుసంధానం చేసినా, ప్రతిసారి ఏదో ఒక కొత్త అర్థం నిత్యనూతనంగా భాసిస్తూనే ఉంటుంది. "సముద్రమివ రత్నాడ్యమ్" అనే విధంగా అది రత్నాలవంటి అర్థాలతో నిండిన సముద్రంవంటిది. అనుభవించేవాని శక్తి సన్నగిల్లవచ్చు గాని, అందులోని అర్థాల సంపదకు ఏనాడు లోటు ఉండదు.

ఈ సంవత్సరం ధనుర్మాససందర్భంగా తిరుప్పావై ప్రబంధవైభవం విషయంలో దాసుని మనసులో మెదిలిన కొన్ని విషయాలను ఇక్కడ ఈ గ్రంథంలో 108 శ్లోకాలలో పొందుపరచడం జరిగింది. ఇవి అన్నీ దాసుని అనుభవాల ప్రతిరూపాలే తప్ప, పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శనకోసం చేసిన ప్రయత్నం కానే కాదు. ఇందులో ఎన్నో లోపాలు ఉన్నాయి. వాటిని సహృదయులైన ఆస్తిక పాఠకులు క్షమించి, గుణాలు ఉంటే స్వీకరిస్తారని నమ్ముతున్నాను. స్వస్తి.

శింగరాచార్యులు

శ్రీవ్రత వైభవం

1. సంశ్రోతుం శ్రీవ్రతార్థం కథయితు మథవా పూర్ణతః కోఽన్తి దక్షః
సా శ్రీగోదేవ శక్తా విలసతి, న భవత్యత్ర సంశితీలేశః,
ఇత్యుక్తేః శ్రీయతీందోః కథయతి నితరాం వైభవం తత్ప్రబంధే,
కీదృగ్భాతీతి సమ్యక్, కృథమిహ మితధీః శక్ను యాన్మాదృశోఽత్ర.

“తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని అర్థాన్ని పూర్తిగా చెప్పడానికి కానీ, వినడానికి కానీ ఎవడు సమర్థుడు? కేవలం ఆ గోదాదేవికి మాత్రమే ఆ సామర్థ్యం ఉన్నది. ఇందులో ఏ సందేహం లేదు” అనే భగవద్రామానుజుల సూక్తి ఈ ప్రబంధంలోని వైభవం ఎటువంటిదో చక్కగా తెలియజేస్తున్నది. ఇక, నా వంటి అల్ప ప్రజ్ఞను కలవాడు ఈ విషయంలో ఏ విధంగా సమర్థుడు?

2. కీం త్వత్తాస్తి కీలావకాశ మమ ఇత్యూహే, యలో యోగ్యతా
మాతుః వైభవకీర్తనై భవతి ఖల్వస్యాః సుతే పూర్ణతః,
తస్మాదుత్సహతే మనో మమ సదాఽన్లస్య సంకీర్తనై
గోదాయాః విభవస్య సర్వజగతాం మాతుః తథా తత్కృతేః.

కానీ, నాకు ఒక అవకాశం ఉన్నది —అని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందువల్లనంటే, తల్లి వైభవాన్ని కీర్తించడంలో ఆమె కుమారునకు పూర్తిగా యోగ్యత ఉన్నది కదా. అందుచేత, నా మనస్సు, జగత్తుకంటేటికీ తల్లి అయిన గోదాదేవి యొక్క అంతు లేని వైభవాన్ని, ఆమె అనుగ్రహించిన ప్రబంధంలోని వైభవాన్ని కీర్తించడానికి ఉత్సాహ పడుతున్నది.

శ్రీవ్రత వైభవం

3. వ్యాఖ్యా దివ్యా సహస్రత్రయమితరుచిరా కృష్ణసూరిప్రణీతా
వేద్యాః సమ్భృతా యా సదసి గుణవిదాం సంమతా సాత్త్వికానామ్,
తస్యాః టీకాత్రయీ భాత్యనుపమవిధయా సర్వసంశతిహంత్రీ
తాం నేవధ్య మార్త్యా! అవహితమనసో ౭ స్మిన్ ధనుర్మాసి భక్త్యా.

శ్రీకృష్ణ సూరి అనే తిరునామాన్ని కలిగిన పెరియ వాచ్చాన్ పిళ్ళై అనే మహాచార్యులు అనుగ్రహించిన మూవాయిరప్పడి అనే వ్యాఖ్యానం తిరుప్పావై ప్రబంధానికి ఉన్నది. ఇది తెలియదగిన, అన్ని విధాలైన అర్థాలతో నిండినది. గుణజ్ఞులైన సాత్త్వికుల గోష్ఠిలో ప్రసిద్ధమైనది. దానికి అసాధారణమైన రీతిలో మూడు విధాలైన అరుంబదాలు అనే టీకలు ఉన్నాయి. అటువంటి ఆ వ్యాఖ్యానాన్ని, ఆర్యులారా!, ఈ ధనుర్మాసంలో శ్రద్ధను కల మనస్సు కలవారై భక్తితో సేవించండి.

4. వ్యాఖ్యా ౭౭ స్త్రీ నాయనారాఖ్యగురువరముఖాభ్యోత్తమారందధారా,
విద్యద్భృంగావళిహృన్ని రతిశయమహానందసందోహదాత్రీ
ఏవం నాలాయిరాఖ్యా వివృతిరపి జనన్యాచార్యవర్యప్రణీతా
కాచిచ్చేరాయిరాఖ్యా ౭ స్త్రీ సుకృతిఫలతో నః ప్రసన్నార్థరమ్యా.

అశ్టగియ మణవాళ పెరుమాళ్ నాయనార్ అనే ఆచార్యవర్యులు అనుగ్రహించిన ఆఱాయిరప్పడి అనే వ్యాఖ్యానం కూడా తిరుప్పావై ప్రబంధానికి ఉన్నది. అది, ఆ మహనీయుల ముఖారవిందంనుండి పుట్టిన, విద్వాంసుల హృదయాలనే తుమ్మెదలకు సాటి లేని ఆనందాన్ని కలిగించే మకరందధారవంటిది. ఈ విధంగానే, జనన్యాచార్యులు అనబడే తిరునారాయణపురత్తు ఆయ్ అనే ఆచార్యులు అనుగ్రహించిన నాలాయిరప్పడి,

శ్రీవ్రత వైభవం

ఈరాయరప్పడి అనే రెండు వ్యాఖ్యానాలు మన అదృష్టవశంచేత అవతరించాయి. ఇవి రెండు ప్రసన్నమైన అర్థాన్ని కలిగినవి కనుక, చాలా అందమైనవి.

5. సా పాపాఘహరా చ దర్శయతి పాదాబ్జౌ హరేః బీజవత్
వేదస్యాప్యఖిలస్య భాతి రచితా యా గోదయా సత్కృతిః,
తాం జానాతి న యః క్షీతో స భవతి వ్యర్థో, ద్రువం, నిష్ఫలం
భూమ్యా తద్వహనం భవేదిహ న కశ్చిత్ సంశయో వర్తతే.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై అనే సత్కృతి పాపాలను హరిస్తుంది. భగవంతుని శ్రీచరణాలను చూపిస్తుంది. వేదానికి అంతటికి విత్తనం వంటిది. అటువంటి తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని ఎవరు తెలియరో, వారి జీవితం వ్యర్థం. వారిని భూమి మోయడం నిష్ఫలం. ఇందులో ఏ సందేహం లేదు.

6. భక్తిర్యా పరమాద్భుతా హృది గురుః శ్రీమాననంతాభిధో
గోదాయాం సమవాప తాదృశవిధా తస్మిన్ భవేన్మే సదా,
దృష్ట్వా యాం స్వపదం హరి ర్వితరతి ప్రీతాంతరంగః స్వయమ్
యత్ ప్రాప్తం న కదా ౭ పి శక్య మజరుద్ధేంద్రాదిదేవైరపి.

ఎటువంటి చాలా అద్భుతమైన పరమభక్తిని అనంతార్యులు గోదాదేవి విషయంగా పొందారో. అటువంటి పరమ భక్తి నాకు అనంతార్యుల విషయంలో కలగాలి. అటువంటి భక్తిని చూచి, మనసులో సంతోషించిన లక్ష్మీనాథుడు, బ్రహ్మరుద్రాదులకు కూడా పొందడానికి సాధ్యం కాని తన శ్రీచరణాలను అనుగ్రహిస్తాడు.

VishnuArts
@vishnuprabhanc

శ్రీవ్రత వైభవం

7. లోకశ్రేయఃప్రదత్వా దనుదిన మనుసంధేయగీతీస్వరూపాత్

న్యాసప్రస్తావనా చ్చాప్తతమహితవచోరాశిరూపేణ చాయమ్,

సంశ్రోతుః రోమహర్షప్రదవిషయతయో చాపి గోదాప్రబంధః

శ్రీగీతాసామ్య మేత్య ప్రవిలసతితరాం మానసేష్వాస్తికానామ్.

భగవద్గీత, లోకంలో ఉండే అందరికీ మంచిని కలిగించేది. ఆ విధంగానే, తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా లోకానికి అంతటికీ శ్రేయస్సును కలిగిస్తుంది. భగవద్గీత ప్రతిదినం అనుసంధించదగిన గీతికారూపంలో ఉన్నది. తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా ప్రతి దినం అనుసంధించగలిగిన గీతికల రూపంలో, అనగా, పాశురాల రూపంలో ఉన్నది. భగవద్గీతలో శరణాగతి నిరూపింపబడింది. ఆ విధంగానే, తిరుప్పావై ప్రబంధంలో కూడా శరణాగతి నిరూపింపబడినది. భగవద్గీత ఆప్తులలో గొప్పవాడైన శ్రీకృష్ణుడు పలికిన సూక్తి. ఆవిధంగానే, తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా మనకు హితాన్ని ఆశించిన గోదాదేవి పలికిన సూక్తి. ఈ విధంగా గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం అన్ని విధాలుగా శ్రీకృష్ణ భగవానుడు అనుగ్రహించిన భగవద్గీత లో సామ్యాన్ని కలిగినదై, ఆస్తికుల హృదయాలలో గొప్పగా ప్రకాశిస్తున్నది.

8. సర్వేష్టార్థప్రదానే కుశల ఇతి తథా కేశవేన వ్రతత్వాత్

పాత్యే గేయే చ సర్వత్ర సుమధుర ఇతి శ్రీవ్రతో గోదయోక్తః,

భవ్యో దివ్యప్రబంధో వ్రజతి హి సమతా మాదికావ్యాభిధేన

శ్రీమద్రామాయణేన ద్వయమనుమహితార్థావళిదానతశ్చ.

శ్రీరామాయణం ఎవరు ఏ విధమైన పురుషార్థాన్ని కోరినా, ఆ పురుషార్థాన్ని ఇవ్వగలిగినది. ఆ విధంగానే, గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై

శ్రీవ్రత వైభవం

ప్రబంధం కూడా అందులోని మూడవ పాశురంలో, చివరి పాశురంలో చెప్పిన విధంగా ఎవరు ఏ విధమైన ప్రయోజనాన్ని కోరినా, ఆ ప్రయోజనాన్ని ఇవ్వగలిగినది. శ్రీరామాయణం కేశవుడైన శ్రీరామచంద్రునిచే ఆలకించబడినది. ఆ విధంగానే గోదాదేవి తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని కూడా కేశవుడనబడే శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ ఆలకించాడు. శ్రీరామాయణం “పాఠ్యే గేయే చ మధురమ్” అనే విధంగా చదవడానికి, పాడడానికి కూడా మధురంగా ఉంటుంది. ఆ విధంగానే గోదాదేవి తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా అనుసంధానం చేసినా, గానం చేసినా మధురంగా ఉంటుంది. శ్రీరామాయణం ద్వయమంతంలో ఉండే అర్థాలను వివరిస్తున్నది. ఆ విధంగానే, గోదాదేవి తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా ద్వయ మంత్రంలో ఉండే అర్థాలను వివరిస్తున్నది. ఈ కారణాలను బట్టి ఆదికావ్యమని చెప్పబడే శ్రీరామాయణంలో సామ్యాన్ని గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం పొందుతున్నదికదా.

9. విద్యా న్యాసాబిదానా శ్రుతిశిరసి మతా ప్రోచ్యతే హ్యోద్యగీతే

ప్రోక్తా పర్యంకవిద్యా స్ఫురతి చ నవమే భూమవిద్యా ౭ పి తత్ర.

అష్టమ్యాం దప్రావిద్యా విలసతి చ తథైవాంతరాదిత్యవిద్యా

ద్వావింశత్యామితి శ్రీవ్రత మిదమఖిలం బ్రహ్మవిద్యాస్వరూపమ్.

తిరుప్పావైప్రబంధంలోని “మార్గళి త్రింగళో” అనే మొదటి పాశురంలో వేదంలో చెప్పబడిన న్యాసవిద్య తెలుపబడినది. భగవంతుని ఉపాయంగా ఆశ్రయించడం ఇందులో చెప్పబడినందున, ఇక్కడ న్యాసవిద్య అనబడే శరణాగతి తెలియజేయబడింది.

“తూమణి మాడత్తు” అనే లొమ్మిదవ పాశురంలో పర్యంక విద్య, భూమవిద్యలు తెలుపబడ్డాయి. ఏ విధంగా అంటే, “తుయిలణైమేల్ కణ్

శ్రీవ్రత వైభవం

వళరుమ్” అని శయనంపై నిద్రపోతున్న గోపికను వర్ణించడంచేత పర్యంక విద్య సూచింపబడింది.

అదేవిధంగా, “ఉన్ మగళ్ తాన్ ఊమైయో?, అన్తి చెప్పిడో?” (నీ కూతురు మూగదా? లేక, చెవిటిదా?) అని అన్నందున, “యత్ర నాన్యత్ పశ్యతి” అని ఆరంభించి చెప్పబడిన భూమవిద్య సూచింపబడింది.

ఎనిమిదవ పాశురంలోని “కీఠ్వానమ్” అనే ప్రయోగంలో ఉండే ఆకాశాన్ని చెప్పే “వానమ్” అనే పదప్రయోగం చేత దహరాకాశం చెప్పబడినందున, ఇందులో దహరవిద్య సూచింపబడింది.

ఇక, “అంగణ్” అనే 22 వ పాశురంలో, “తామరై ప్పూప్పోలై శెంగణ్” (తామర పువ్వుల వలె ఉండే ఎర్రని నేత్రాలు) అనే ప్రయోగం ద్వారా “తస్య కప్యాసం పుండరీకమేవ మక్షిణీ” అని చెప్పబడిన అంతరాదిత్యవిద్య సూచింపబడింది.

ఈ విధంగా ఈ ప్రబంధంలో నిశితంగా గమనిస్తే, అంతటా పలు బ్రహ్మవిద్యలు సూచింపబడడాన్ని గమనించవచ్చు అందువల్ల ఈ ప్రబంధం పూర్తిగా బ్రహ్మవిద్యాత్మకం.

10. లక్ష్మ్యః పత్యుః కటూన్తో భవతి సుసులభః తస్య యస్యాస్త్యమౌఘః

సంబంధః పాదపంకేరుహవరయుగళేనోత్తమాచార్యకస్య,

ఇత్యేవం వేదశిరోదిత పరమరహస్యార్థతత్త్వం ప్రదిష్టం

శ్రీమద్ధోదాఖ్యమాత్రా పరమకరుణయా శ్రీవ్రతే సంప్రణీతే.

మనకు తల్లి అయిన గోదాదేవి పరిపూర్ణమైన దయతో అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో “ఎవనికి, అమౌఘమైన, ఉత్తమాచార్యుని శ్రీపాద పద్మాల

శ్రీవ్రత వైభవం

జంటలో సంబంధం ఉన్నదో, అతనికి లక్ష్మీపతి కటాక్షం సులభంగా లభిస్తుంది” — అనే వేదాంతంలో చెప్పబడిన అర్థతత్వం తెలియజేయబడింది.

**11. అత్ర స్నానం యదుక్తం తదమలగురుసాధుణ్యశితాబ్ధిగాహః
శబ్దాః యే ౭ త్ర ప్రయుక్తాః మధుహరవిషయే తే ౭ న్వితా భాంతి సర్వే,
ఆచార్యే జ్ఞానవృత్తాదిక సుగుణయుజ ప్రాపకప్రాప్యభూతే
టీకాస్వస్మద్గురూణాం సకలమిదమపి వ్యాకృతం సప్రమాణమ్.**

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో “నీరాట్టమ్” అనే పదంలో నిర్దేశింపబడిన స్నానం అనేది ఏది ఉన్నదో, అది ఏ దోషం లేని ఆచార్యుల సద్గుణాలనే చల్లని సముద్రంలో అవగాహించడమే. అంతేకాక, ఈ ప్రబంధంలో భగవంతుని విషయంలో ప్రయోగించబడిన శబ్దాలు అన్నీ, జ్ఞానం, అనుష్ఠానం మొదలైన సుగుణాలను కలిగిన ఆచార్యుల విషయంలో చక్కగా అన్వయిస్తాయి. ఇది అంతా మన పూర్వాచార్యులు అనుగ్రహించిన వ్యాఖ్యానాలలో సప్రమాణంగా నిరూపించబడింది.

**12. గోదా శ్రీభట్టనాథాబిధగురుతనయా చాంశభూతా ధరిత్ర్యాః
ఏవం శ్రీమచ్ఛరాదేః మధురకవిసమాఖ్యశ్చ శిష్యాగ్రగణ్యః,
శ్రీమాన్ రామానుజార్యో గురుకులతిలకో ౭ ప్యాదిశేషావతారః
సర్వే ౭ వ్యేతే విభాంతిహ జగతి చరమోపాయనిష్ఠాగర్విష్ఠాః.**

శ్రీభట్టనాథుల పుత్రిక, భూదేవి అంశభూతురాలు అయిన గోదాదేవి, ఆ విధంగానే, శ్రీశరకోపమునుల శిష్యులలో అగ్రగణ్యులైన మధురకవులు, ఆదిశేషుల

శ్రీవ్రత వైభవం

అవతారరూపులై, ఆచార్యకులానికి తిలకంవలె ఆభరణంవంటివారైన
భగవద్రామానుజులు— అనే వీరు ఈ లోకంలో చరమోపాయనిష్ఠులలో గొప్పవారు.

13. త్యక్త్వా వైకుంఠభోగం జగతి సముదితా విల్లిపుత్తూరుపుర్యాం
గోదారూపం వహంతీ సకలతనుభృతాం రక్షణార్థం ధరిత్రీ,
దత్త్వాపూర్వం చ దివ్యామృతరససదృశం శ్రీవ్రతాఖ్యం ప్రబంధం
సర్వేషాం న శ్చకారానవధికకరుణాపూర్ణచిత్తోపకారమ్.

శ్రీ వైకుంఠంలో పరమపదనాథునితో దివ్యభోగాలను అనుభవించే భూదేవి
ఆ వైకుంఠ భోగాన్ని మన రక్షణ కోసం వదిలిపెట్టి, భూమిపై విల్లిపుత్తూరు నగరిలో
గోదాదేవి రూపంలో అవతరించింది. అంతేకాక, అంతు లేని దయతో నిండిన
మనస్సు కలిగిన ఆ భూదేవి, దివ్యమైన, అమృతరసంతో సమానమైన తిరుప్పావై
ప్రబంధాన్ని మనకు అందరికీ అనుగ్రహించి, మనకు గొప్ప ఉపకారాన్ని చేసింది.

14. శ్రుత్వా నంపాడువానాఖ్యకహరిభజనాసక్తచిత్తస్య వార్తాం
నాథాత్, మార్గేణ తేనైవ నిజపతిగుణాన్ కీర్తయంత్యాదరేణ,
సంప్రాప్తవ్యం పుమర్థం పరమితి మనసాలోచ్య భూమీ తదర్థం
ప్రాప్తా గోదాకృతిం చారచయదతులం శ్రీవ్రతాఖ్యప్రబంధమ్.

భూదేవి, తన ప్రభువైన వరాహ స్వామి వల్ల నంపాడువాన్ అనే భక్తుని
చరిత్రను విని తెలుసుకొని, అతని వలెనే తాను కూడా భగవంతుని గుణ గానాన్ని
భక్తితో చేసి, పరమపురుషార్థాన్ని పొందాలి — అని మనసుల భావించి, అందుకోసం
గోదారూపాన్ని ధరించింది. సాటి లేని తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని అనుగ్రహించింది.

శ్రీవ్రత వైభవం

15. యోగోక్తప్రక్రియా ౭ పి ప్రకటతర మవ్వేక్యా ౭ త్ర గీతాసు విద్భిః
గోపీనాం సుప్రభాతప్రకరణపరిదృష్టాసు గోదాప్రబంధే,
సర్వం చైతత్సుభోగ్యం వివృతమపి నిజవ్యాకృతౌ అప్పలాఢ్యైః
శ్రీమద్భి స్సప్రమాణం, యదిహ సహృదయైః స్వాంతరంగే ౭ నుభావ్యమ్.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో గోపికలకు సుప్రభాతాన్ని పలికే సందర్భంలో ఉండే పాశురాలలో యోగశాస్త్ర ప్రక్రియలో చెప్పబడిన దశలు తెలుపబడ్డాయి— అనే విషయాన్ని స్పష్టంగా విజ్ఞులు దర్శించవచ్చు. ఈ విషయాన్ని శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యస్వామివారు తమ తిరుప్పావైవ్యాఖ్యానంలో చాలా భోగ్యంగా వివరించారు. ఇది అంతా సహృదయుల మనసులో చక్కగా అనుభవించదగిన విషయం.

16. సాన్వాన్నారాయణో ౭ సా వవతరతి సదాచార్యరూపం సమేత్య
క్వీత్యా ముద్ధర్దుకామో సకలతనుభృతః శాస్త్రపాణిః భవార్తాన్,
తస్మాద్భూతే హి నారాయణపదమిహ తద్దేశికం యత్ ప్రయుక్తం
గీతే ౭ త్రాద్యే, తదేషా కృతిరపి నిగదత్యంతిమోపాయనిష్ఠామ్.

“సాన్వాన్నారాయణో దేవః కృత్వా మర్త్యమయీం తనుమ్, మగ్నా నుద్ధరతే లోకాన్ కారుణ్యాత్ శాస్త్రపాడణినా” (సాన్వాత్తు నారాయణుడే మానవ రూపాన్ని ధరించి, శాస్త్రాన్ని చేతబట్టి, సంసారంలో మునిగిన జీవులను దయతో ఉద్ధరిస్తున్నాడు) అని చెప్పిన విధంగా భగవంతుడే సదాచార్యరూపాన్ని పొంది ఈ లోకంలో అవతరిస్తున్నాడు. అందుచేత, తిరుప్పావై ప్రబంధంలో మొదటి పాశురంలో ప్రయోగింపబడిన నారాయణ శబ్దం సదాచార్యుని తెలుపుతుంది నారాయణుడే పాప్యప్రాపకాలను ఇస్తాడని ఆ పాశురంలో తెలుపబడినందున, “ప్రాప్య

శ్రీవ్రత వైభవం

ప్రాపక సిద్ధి సదాచార్యునివలన కలుగుతుంది”- అనే అంతిమోపాయనిష్ఠను ఈ ప్రబంధం తెలుపుతున్నది.

17. ఆద్యే ప్రోక్తం పరత్వం తదను భగవతో వ్యూహరూపం ద్వితీయే
తార్తీయికే ౭ వతారం క్రమశ ఇహ చతుర్థే ౭ తరాత్మత్వముక్తమ్,
అర్పారూపం చ గీతే నిరవధివిభవం పంచమే వర్ణితం చే-
త్యేవం సర్వే ప్రకారాః అపి నుతవిభవాః శ్రీవ్రతే మాధవస్య.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని మొదటి పాశురంలో భగవంతుని పరత్వం చెప్పబడింది. రెండవ పాశురంలో వ్యూహం చెప్పబడింది. మూడవ పాశురంలో వామనావతారం చెప్పబడడం వల్ల అవతార రూపం చెప్పబడింది నాలుగవ పాశురంలో అంతర్యామి రూపం చెప్పబడింది. ఆ విధంగానే, అయిదవ పాశురంలో ఉత్తర మధురలో వేంచేసి ఉండే అర్పారూప ప్రస్తావన చేయబడింది. ఈ రీతిలో ఈ ప్రబంధంలో భగవంతుని అన్ని విధాలయిన రూపాల ప్రస్తావన చేయబడింది.

18. “నీరాడ పోదువీరి” త్యనుపమవచనీ శ్రీవ్రతోక్తే మహార్థః
కశ్చిత్ నిత్యానుభావ్యో ధ్వనతి చ గురుభిః వ్యాకృత స్సో ౭ ప్యపూర్వః,
ద్రష్టవ్యా ఆగమాః శ్రీపతిచరణయుగీశంశ్రయానాం చ శుద్ధ-
స్వాంతానా మాదరేణేతి సుమధురతమార్థో ౭ త్ర టీకాసు సూక్తః.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఉండే పదప్రయోగాలలో అందంగా ధ్వనించే మధురమైన, సాంప్రదాయికమైన అర్థాలను ఎన్నిటిలోనో వ్యాఖ్యాతలు వివరించారు. ఉదాహరణకు, మొదటి పాశురంలో ఉండే “పోదువీర్ పోదుమిన్” అనే ప్రయోగంలో

శ్రీవ్రత వైభవం

ఒకానొక అద్భుతమైన అర్థం ధ్వనిస్తున్నది. దానిని విజ్ఞులైన మన పూర్వాచార్యులు వివరించారు కూడా. భగవంతుని శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించినవారు, పరిశుద్ధమైన అంతరంగాన్ని కలవారైన భక్తుల ఆగమనాలను మనం ఆదరంతో దర్శించాలి— అనే మధురతమమైన అర్థాన్ని ఇక్కడ వ్యాఖ్యాతలు చక్కగా తెలియజేశారు.

19. హంసానాం గమనైః మనోహరతమే శ్రీధన్వినవ్యే పురే

జాతా వైదికవిష్ణుచిత్తతనయా గోదా ౭ ర్పయిత్వా స్రజమ్,

భక్త్యా మాధవపాదపద్మయుగళే ౭ బద్ధ్వా త్తయా తం, దదౌ

త్రింశద్ధీతిమనోజ్ఞమాల్య మమలం చాస్మై, నమో ౭ స్యై భవత్.

హంసల సంచారాలతో చాలా అందమైన శ్రీవిల్లి పుత్తూరు నగరంలో వైదికులైన శ్రీ విష్ణుచిత్తులకు కుమార్తెగా అవతరించిన గోదాదేవి భక్తితో మాధవుని పాదపద్మాలలో పూలమాలికను సమర్పించి, దానితో అతనిని బంధించింది. ఆ విధంగానే, 30 పాటలను కలిగిన తిరుప్పావై ప్రబంధం అనే వేరొక పాశురమాలికను కూడా ఆ స్వామికి సమర్పించింది. అటువంటి గోదాదేవికి నమస్సులు.

20. ప్రాప్య శ్రీశానుభూతిః సహ తదురుపదాబ్జాశ్రయైః భక్తవర్తైః

ఇత్యేవం శాస్త్రరీతిం నిజ మనసి నిధాయైవ గోదా వ్రతే ౭ స్మిన్,

షష్ఠీ మారభ్య గాథాం దశసు సురుచిరాస్వాహ గాథాసు భక్త—

శ్రేష్ఠానాం సుప్రభాతం, తదపి సమభవత్ దివ్యసూరిప్రబోధమ్.

భగవంతుడైన శ్రీమన్నారాయణుని అనుభవాన్ని ఆ స్వామి పాదాలను ఆశ్రయించిన భక్తులతో కలిసి పొందాలి —అనే శాస్త్రరీతిని దృష్టిలో పెట్టుకొని

శ్రీవ్రత వైభవం

గోదాదేవి ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఆరవ పాశుర నుండి ఆరంభించి చాలా మధురమైన పది పాశురాలలో భక్తవర్యుల సుప్రభాతాన్ని పలికింది అది కూడా దివ్య సూరి ప్రబోధం అయినది.

21. దివ్యశ్లేత్రప్రశస్తిః గురుకులసరణి శ్చాపి గోదాప్రణితే

గ్రంథే శ్రీమద్వ్యతాఖ్యే ధ్వనతి పదతదర్థక్రమప్రాబవేన,

శ్రీకాంచీవాసిముఖ్యైః బుధకులతిలక్తైః శ్రీమదణ్ణంగరార్యైః

వ్యాఖ్యాతం సర్వమేతద్యదమలహృదయైః సర్వథాఽస్తి ప్రశస్యమ్.

శ్రీ గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో దివ్యదేశాల ప్రసక్తి, పూర్వాచార్యపరంపరా ప్రసక్తి ఆ యా పదాల, వాటి అర్థాల ప్రభావం చేత ధ్వనిస్తున్నవి. ఈ విషయాన్ని కాంచీనగరంలో నివసించేవారిలో ప్రముఖులైన అణ్ణంగరాచార్యస్వామివారు చక్కగా వివరించారు. ఈ వివరణ నిష్కల్మషమైన మనస్సును కలిగినవారు ప్రశంసించదగినది.

22. గ్రంథోఽయం శ్రీవ్రతాఖ్యో భణతి యతిపతే వైభవం నిస్సవత్నం

తత్తచ్చబ్ధప్రయోగైః తదిహ సహృదయైః భావ్య మార్యోత్తమై శ్చ,

ప్రోక్తం చాణ్ణంగరార్యైః సకలమిద మపి స్వీయటీకావిశేషైః

సర్వం నో భాగధేయం లసతి ను తదిదం తం నుమః సప్రణామమ్.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం సాటి లేని భగవద్రామానుజుల వైభవాన్ని తెలుపుతున్నది. ఈ వైభవం ఈ ప్రబంధంలోని ఆయా శబ్దప్రయోగాల ద్వారా ధ్వనిస్తున్నది. ఈ విషయం ఆరుకులైన సహృదయులచేత భావించదగినది. కాంచీ అణ్ణంగరాచార్యస్వామి వారు దీనిని అంతటిని “తిరుప్పావై జీయర్” అనే తమ

శ్రీవ్రత వైభవం

వివరణ గ్రంథంలో అనుగ్రహించారు. ఇది అంతా మన అదృష్టం కదా. ఆ మహనీయులను మనం ప్రణామ పూర్వకంగా స్తుతిద్దాం.

23. వేదా స్సర్వే ౭,, పితృత్వం హితమపి పురుషార్థం ధ్రువంత్యేవ మేషా
గోదాదేవిప్రణీతా కృతిరపి భణతి స్పష్ట మేతత్త్వయం చ,
తత్ త్రయ్యః బీజ మేషేత్యనుదినమనుసంధీయమానా ప్రసిద్ధా
వాక్ సా సార్థా సమగ్రా చ విలసతి సదైవాంతరంగే ఋధానామ్.

అన్ని వేదాలు తత్వహిత పురుషార్థాలను తెలియజేస్తున్నాయి. ఆ విధంగానే, ఈ గోదాదేవి తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా తత్వహిత పురుషార్థాలనే మూడిటిని తెలుపుతున్నది. అందుచేత, “వేదమ్ అనైత్తుక్కుమ్ విత్తాక్కుమ్ కోదైతమిత్త” (గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం వేదానికి అంతటికి బీజంవంటిది) అని నిత్యం అనుసంధించే సూక్తి సార్థకమైనది. అది పండితుల హృదయాలలో సదా గొప్పగా భాసిస్తున్నది.

24. జన్మాంతం నః పవిత్రే భరతభువి, తథా సద్గురోః సంశ్రయశ్చ
ప్రాప్తః, రామానుజాయోదితవిమలమతే సుస్థిరా ౭౭ సక్తి రాప్తా,
గోదోక్షశ్రవతే చాభిరతమతిరహో! దివ్యసూర్యుక్తిరక్తిః
లబ్ధా, భాగ్యం! హి భాగ్యం! మహాదిద మసమం భాగ్య మస్మాభిరాప్తమ్.

మనకు పవిత్రమైన భరత భూమిలో జన్మ లభించింది. ఆ విధంగానే, సదాచార్యసమాశ్రయణం లభించింది. భగవద్రామానుజులచే ఉపదేశింపబడిన, ఏ దోషం లేని సిద్ధాంతంలో అచంచలమైన ఆసక్తి కలిగింది. గోదాదేవి ఉపదేశించిన

శ్రీవ్రత వైభవం

తిరుప్పావై వ్రతంలో అభిరుచి కలిగింది. దివ్యసూరుల సూక్తులలో ఆసక్తి కలిగింది. ఆహా! ఎంత భాగ్యం మన భాగ్యం! మనం పొందిన భాగ్యం చాలా గొప్పది కదా.

25. గోదాశ్రీవ్రతమేవ సుందరవనం వృక్షాస్తు గీతీః తథై—

వామోదప్రచురా సుమావళిరపి స్యాదద్భుతార్థావళిః,

గోప్యో భాంతి శుకద్విరేఫవితతిః శ్రీకృష్ణ ఏవ హ్రదః

పీయూషోపమశితనీరభరితః, తస్మిన్ సదా. సంచర

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన శ్రీవ్రతప్రబంధం ఒక అందమైన ఉద్యానవనం. అందులో ఉండే వృక్షాలే ఆ ప్రబంధంలోని పాశురాలు. ఆ పాశురాలలో స్ఫురించే అద్భుతమైన అర్థాలే సువాసన కలిగిన నిండిన పూలు. ఆవనంలో ఉండే తుమ్మెదలు, కోకిలలు, చిలుకలు ఎవరంటే, గోపికలే. అక్కడ ఉండే, అమృతంవంటి చల్లని నీటిని నిండుగా కలిగిన చెరువే శ్రీకృష్ణుడు. ఆ వనంలో మీరు సదా విహరించండి.

26. గోదోక్షం శ్రీవ్రతం స్యాదివ సుభగసర, స్తత్ర గీతాని పద్మా,

న్యర్థా నైషాం సుగంధాః, విహరణకుశలాః దేశికా స్తత్ర హంసాః,

గంభీర స్తోయజాలో యదుపతిసుగుణస్తోమ ఏవాత్ర భోగ్యః

సంసారగ్రీష్మ తప్తో ౭ త్ర విహరతు యథేచ్ఛం లభేత ప్రమోదమ్.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం అందమైన ఒక సరస్సు. అందులో ఉండే పాశురాలే పద్మాలు. ఆ పాశురాలలోని అర్థాలే ఆపద్మాల సుగంధాలు. ఆ ప్రబంధంలో విహరించగలిగిన సామర్థ్యాన్ని కల మన ఆచార్యులే ఆ సరస్సులో విహరించే హంసలు. ఆ సరస్సులో ఉండే జలరాశి ఆ ప్రబంధంలో

శ్రీవ్రత వైభవం

చెప్పబడిన శ్రీకృష్ణుని భోగ్యమైన సుగుణరాశి. సంసారమనే గ్రీష్మకాలంచేత తాపాన్ని పొందినవాడు ఈ తిరుప్పావై అనే చల్లని సరస్సులో యథేచ్ఛగా ప్రవేశించి అవగాహించి, ఆనందాన్ని పొందుగాక.

27. గ్రంథో 2 యం శ్రీవ్రతాఖ్యో రుచిర ఇవ సరః తత్ర రత్నాని గీతా

న్యేతేషాం స్యుః ప్రకాశాః సహృదయహృదయాహ్లాదకా అర్థజాలాః

సూత్రం చైవాత్ర శ్రీశానుపమసగుణగణః సర్వగీతానుబద్ధో

భక్త్యా సందార్య కంఠే కుటుకభరహృదో 2 నందధుం యాంతు సంతః.

తిరుప్పావై అనే ఈ దివ్య ప్రబంధం అందమైన ఒక రత్నాల హారం వంటిది. అందులో ఉండే పాశురాలే రత్నాలు. వాటిలోని, సహృదయుల హృదయాలను ఆనందింప చేసే అర్థాలే రత్నాల ప్రకాశాలు. ఆ పాశురాలలో అనుగతంగా ఉండే, భగవంతుని సాటి లేని గుణగణాలే ఆ రత్నాలను కూర్చిన దారం. ఇటువంటి ఈ తిరుప్పావై అనే హారాన్ని సత్పురుషులు ఆసక్తితో కూడిన మనసుతో కంఠంలో నిత్యం ధరించి ఆనందాన్ని పొందాలి.

28. సామ్యం హర్యేణ ధత్తే కృతిరియమమలా 2 ముక్తమాల్యప్రదాయాః

అత్రస్థాంతర్విభాగా ఇవ హి బహువిధాః గీతీకానాం ప్రకారాః,

భాంత్యత్ర స్వస్తిదీపావళిరివ మహితస్వాపదేశార్థపుంజాః

సానందం తం ప్రవిశ్య వ్రజత నిరుపమం వాఙ్మనో 2 తీతమోదమ్.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన, ఏ దోషం లేని తిరుప్పావై ప్రబంధం గొప్ప భవనంవలె ప్రకాశిస్తున్నది. ఆ ప్రబంధంలో ఉండే పలు విధాలైన పాశురాలు భవనంలో ఉండే గదులవలె ఉన్నాయి. అందులో స్ఫురించే గొప్పవైన

శ్రీవ్రత వైభవం

స్వాపదేశార్థాలు భవనంలో ప్రకాశించే మంగళదీపాలవలె ప్రకాశిస్తున్నాయి. అటువంటి తిరుప్పావైప్రబంధం అనే ఆ భవనంలో ప్రవేశించి, మాటలకు, మనసుకు అందని సాటి లేని ఆనందాన్ని పొందండి.

29. నామ్నాం సంకీర్తనా శ్రీయదుకులనృపతే రర్చనా చ ప్రసూనైః,
ఏవం తత్పాదయోః స్వావనసకలభరస్యార్పణా చాపి భక్త్యా,
యా శ్రీగోదోపదిష్టాః ఇహ నిజసుకృతౌ శ్రీవ్రతాభిఖ్యికాయాం
సర్వా ఏతాశ్చ న స్తత్పరమపురుషసంప్రాప్తయే హేతవ స్స్యుః.

భక్తితో శ్రీకృష్ణుని నామసంకీర్తనం, ఆ స్వామి శ్రీపాదాలలో పూలతో అర్చన చేయడం, ఆ విధంగానే, ఆ స్వామి సన్నిధిలో మన రక్షణ భారాన్ని అంతటినీ సమర్పించడం అనే వేనిని మనకు గోదాదేవిర తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఉపదేశించిందో, అవి అన్ని మనకు ఆ పరమ పురుషుని పొందడానికి ఉపాయాలు అవుతున్నాయి.

30. శ్రీగోదా లక్ష్మణేన వ్రజతి హి సమతాం శ్రీశసేవారతాత్వాత్
సంధత్తే పారతంత్ర్యాచ్చ భరతసమతాం సర్వధాఽత్యంతరమ్యామ్,
ప్రాప్తా శత్రుఘ్న సామ్యం సుమహితచరమోపాయనిష్ఠాత్వహేతోః
సీతాసామ్యం తథాప్తా భగవదభిమతస్వస్వరూపాదివత్త్వాత్.

గోదాదేవి భగవంతుని సేవలో అభిరుచిని కలిగినది అయినందున లక్ష్మణునితో సామ్యాన్ని పొందింది. భగవంతుని విషయంలో పారతంత్ర్యభావాన్ని కలిగి ఉన్నందున భరతునితో సామ్యాన్ని పొందినది. భాగవత శేషత్వాన్ని కలిగి ఉన్నందున శత్రుఘ్నునితో సామ్యాన్ని పొందింది. ఆ విధంగానే, భగవంతునకు

శ్రీవ్రత వైభవం

అభిమతమైన స్వరూపాదులను కలిగి ఉండడంచేత సీతాదేవిలో సామ్యాన్ని పొందినది.

31. గోప్య శ్చక్రుః వ్రతం యద్యదుపతికరుణావాప్తయే ద్వాపరే, తత్
గోదాదేవి సఖిభిః కృతహరిచరణాంభోజభక్తి శ్చకార,
యస్మిన్ తస్య వ్రకారం సుమధురవచసోహచ కారుణ్యభావాత్
సా, దివ్యం శ్రీవ్రతం తద్వితరతు భవతాం సర్వకామార్థసిద్ధిమ్.

గోపికలు ద్వాపరయుగంలో శ్రీకృష్ణ భగవానుని అనుగ్రహాన్ని పొందడం కోసం ఏ వ్రతాన్ని చేశారో, ఆ వ్రతాన్ని గోదాదేవి తన చెలికత్తెలలో పాటు శ్రీకృష్ణుని విషయంలో భక్తిని కలిగినదై ఆచరించింది. అంతేగకాక, ఆ వ్రత విధానం మనకు తెలియాలి అనే దయతో మధురమైన వచనాలతో తిరుప్పావై ప్రబంధ రూపంలో అనుగ్రహించింది. మీకందరకు ఆ దివ్యప్రబంధం అన్ని విధాలైన కోరికలు సిద్ధించేటట్లు అనుగ్రహించాలి.

32. శ్రీమన్నారాయణో ౭ యం ఘణిపతిశయనం, సంత్యజన్ క్షీరవార్ధిం,
శ్రీమన్నందప్రజాఖ్యం నిలయ మభిమతం చాత్మనః ప్రాప దేవః,
శబ్దో నారాయణాఖ్యః ప్రథయతి చ మహార్థ మాద్యగీతస్థ ఏనం
గ్రంథే ౭ స్మిన్ శ్రీవ్రతాఖ్యే, స ఇహ వితనుతా ల్లోకభద్రం సదైవ.

"ఏష నారాయణః శ్రీ మాన్ క్షీరార్థవనికేతనః, నాగపర్యంక ముత్సృజ్య హ్యేగతో మధురాం పురీమ్" - (పాల సముద్రాన్ని తనకు నివాసంగా కలిగిన ఈ శ్రీమన్నారాయణుడే నాగశయనాన్ని విడచిపెట్టి మధురాపురికి వచ్చాడు)అనే పారాణిక శ్లోకం వల్ల శ్రీమన్నారాయణుడే పాల సముద్రాన్ని, ఆదిశేషశయనాన్ని

శ్రీవ్రత వైభవం

విడచిపెట్టి, తనకు అభిమతనివాసం అయిన మధురకు వచ్చాడు— అని తెలుపుతున్నది. ఈ మహార్థాన్ని తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని మొదటి పాశురంలో ఉండే నారాయణ శబ్దం తెలుపుతున్నది. ఇటువంటి తిరుప్పావై ప్రబంధం లోకక్షేమాన్ని ఎల్లప్పుడూ కలిగించాలి.

**33. ఉత్తం ప్రాప్యస్వరూపం హరిపదయుగళికింకరత్వం పట్టై ఇ—
త్యుక్త్యా, తత్ప్రాపకం చ ప్రకథయతి పదం తత్ర నారాయణాఖ్యమ్,
ఏవం వ్యక్తో నమక్కే ఇతి పదవశత శ్వాధికార్యాద్యగీతే
యస్యాం, సా శ్రీవ్రతాఖ్యా కృతిరిహ తనుతాత్ భక్తిమచ్చాం మురారౌ.**

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని మొదటి పాశురంలో "పట్టై" అనే పదం భగవంతుని శ్రీచరణాలలో కైంకర్యం చేయడం అనే ప్రాప్యాన్ని తెలుపుతున్నది. "నారాయణ" పదం ఆఫలాన్ని అనుగ్రహించే ఉపాయస్వరూపుడైన భగవంతుని తెలుపుతున్నది. ఆ విధంగానే, ఈ ఫలాన్ని పొందడానికి తగిన అధికారాన్ని కలవారిని "నమక్కే" అనే పదం తెలుపుతున్నది. ఇటువంటి ఈ ప్రబంధం ప్రపంచంలో అంతటా హరిభక్తిని విస్తరింపజేయాలి.

**34. గోదా జ్ఞానఘృణిప్రదా శ్రీతవతాం వైకుంఠభూమిప్రదా
సర్వోజ్జీవనదిక్ప్రదా ౭ పి చ గవాం వృద్ధిప్రదా భూరిశః,
విద్యన్మానసరంజనక్షమవచఃసంపత్ప్రదా సర్వదా
స్వోచ్చిష్టామలమాలికాజితరమానాథా భవే దాత్మదా.**

"గోదా" అనే నామం "కోదై" అనే ద్రావిడ పదానికి సంస్కృతీ కరణం అని పెద్దలు అంటారు. ద్రావిడంలో "కోదై" అంటే— పూమాలిక అని, చక్కని కేశపాశం

శ్రీవ్రత వైభవం

అని, ముత్యాలసరం అని, కన్య అని, ఒక వయస్సులో ఉండే కన్య అని చాలా అర్థాలు ఉన్నాయి.

గోశబ్దానికి సంస్కృతంలో చాలా అర్థాలు ఉన్నాయి. "స్వర్గేషు పశు వాగ్వజ్ర దిక్ వేత్ర ఘృణిభూజలే" అని అమరకోశం గో శబ్దం స్వర్గం, బాణం, పశువు, వాక్కు వజ్రాయుధం, దిక్కు, నేత్రం, కిరణం, భూమి, నీరు అనే ఈ అర్థాలలో గోశబ్దం ప్రయోగింపబడుతుందని తెలిపింది. త్రికాండ శేషం కూడా "స్వర్గే వజ్రే చ రశ్మౌ చ బలివర్దే చ గోః పుమాన్, స్త్రీ రోహిణీ దృగ్వాగ్భూమ్ని చ" అని తెలిపింది. ఈ అర్థాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని గోదానామానికి అనేక విధాలుగా వివరణలను సంభావన చేయవచ్చు. వాటిలో కొన్ని అర్థాలు ఇక్కడ విన్నవించబడుతున్నాయి.

- 1) గో అంటే కిరణం. గోదాదేవి భక్తులకు జ్ఞానకిరణాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. కనుక గోద.
- 2) గో అంటే స్వర్గం, భూమి అని కూడా అర్థం. ఇక్కడ స్వర్గం అన్నా, భూమి అన్నా పరమపదమే. స్వర్గమనబడే పరమపదమనే విలక్షణమైన దేశాన్ని భక్తులకు అనుగ్రహిస్తుంది, కనుక గోద.
- 3) గో అంటే దిక్కు అని అర్థం. ఇక్కడ దిక్కు అంటే రీతి అని, ప్రకారం అని కూడా గ్రహించవచ్చు గోదాదేవి భక్తులకు అందరికీ ఉజ్జ్వల ప్రకారాన్ని అనుగ్రహిస్తుంది. అందుచేత గోద.
- 4) గో అంటే గోవు. గోదాదేవి తన భక్తులకు పశుసంపదను అనుగ్రహిస్తుంది. కనుక గోద.
- 5) గో అంటే వాక్కు. గోదాదేవి తనను ఉపాసించిన భక్తులకు పండితులు సైతం ఆనందించే వాక్సామర్థ్యాన్ని అనుగ్రహిస్తుంది. అందుచేత గోద.

శ్రీవ్రత వైభవం

6) గో అంటే బాణం అని కూడా అర్థం. ఇక్కడ బాణం అంటే "శరో హి ఆత్మా" అనే విధంగా ఆత్మయే. తాను ధరించి విడచిన పూమాలికతో శ్రీమన్నారాయణుని జయించినది గోదాదేవి. అటువంటి గోదాదేవి. భక్తులకు ఆత్మసత్తను కలిగిస్తుంది. కనుక గోద.

35. మే ౭ జ్ఞానాత్మకమానసాంధతమసద్వంసక్షమాధ్యాత్మిక-

జ్ఞానశ్రీవ్రతనామకాద్భుతసదాదీప్తప్రదీపప్రదా,

స్వాముక్తామలమాలికావరహృతశ్రీరంగనాథా సదా

గోదా స్వీకురుతా నృదర్శితనమఃపుష్పాత్మికాం మాలికామ్.

నా అజ్ఞానం అనే మనస్సులో ఉండే చిమ్మ చీకటిని అంతటినీ పోగొట్టగలిగిన, ఆధ్యాత్మికమైన జ్ఞానరూపమైన శ్రీవ్రతమనే అద్భుతమైన, ఎల్లప్పుడూ వెలిగే దీపాన్ని అనుగ్రహించినది, తాను ధరించి విడచిన, ఏ దోషం లేని గొప్ప మాలికతో శ్రీరంగనాథుని వశం చేసుకున్నది అయిన గోదాదేవి ఎల్లప్పుడూ నేను సమర్పించిన నమస్కారాలనే పూలతో కూర్చిన మాలికను స్వీకరించు గాక.

36. ఓంకారాత్మకదివ్యబేజవిభవో నీతో భువం గోదయౌ

వ్యాఖ్యాత్రాశయపుష్పితశ్చ ఫలితస్తత్రైవ నిత్యం భృశమ్,

సో ౭ యం శ్రీవ్రతకల్పకో ప్రవితరత్యాముష్మికం చైహికం

సర్వం యద్యదిహేప్పితం హి భవినాం సంసేవినాం భక్తీతః.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం ఒక కల్పవృక్షం. అది ఓంకారం అనే విత్తనంనుండి పుట్టినది. దానిని గోదాదేవి ఈ భూమికి తీసుకొని వచ్చినది. వ్యాఖ్యాతలు అయిన మన పూర్వాచార్యుల హృదయాలలో అది

శ్రీవ్రత వైభవం

పూచి ఫలించింది. అటువంటి కల్పవృక్షంవంటి ఈ ప్రబంధం తనను భక్తితో ఆరాధించేవారికి, ఇహలోక పరలోక ప్రయోజనాలను, ఎవరెవరు ఏమి ఏమి కోరితే, వాటిని అన్నిటినీ, విశేషంగా ఇస్తున్నది.

**37. శ్రీగోదా పంచవర్షప్రమితనిజవయస్కా ౭ వదత్ శ్రీవ్రతాఖ్యం
వేదాంతార్థైః గభేరం సుమధురపదవిన్న్యాసరమ్యం ప్రబంధమ్,
తత్రాశ్చర్యం న కించిద్భవతి, యదిహ సా రాజతే భూమిదేవీ
సాక్షాత్కాతుం దివో నో భువి సముపగతా దివ్యకారుణ్యపూర్ణా.**

గోదాదేవి తాను ఐదు సంవత్సరాల వయస్సులో ఉండగా వేదాంతర్థాలతో గంభీరమైనది, సుమధుర పదప్రయోగాలతో చాలా అందమైనది అయిన తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని అనుగ్రహించింది. కానీ, ఈ విషయంలో ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. ఎందుకంటే, ఆమె సాక్షాత్తు భూదేవియే. దయతో నిండిన ఆమె మనలను రక్షించడం కోసం పరమపదంనుండి ఈ లోకంలో అవతరించింది.

**38. యే జానంతి సనాతనం యదువరం తత్త్వేన ధర్మాత్మకం
తేషాం కార్యతయా న కించన కదా ౭ ప్యస్తీ వ్రతం, తద్ధ్యువమ్,
కింత్యేకం కరణీయ మాదరతః ప్రత్యభి మేతద్వ్యతమ్
తత్ స్యాత్ శ్రీవ్రతనామకం, యత ఇహ ప్రాప్నోతి మోదం హరిః.**

"విదుః కృష్ణం బ్రాహ్మణాః తత్త్వతో యే, తేషాం రాజన్! సర్వయజ్ఞాః సమాప్తాః" — (శ్రీకృష్ణుని ఎవరు సనాతన ధర్మస్వరూపునిగా తెలుసుకోగలుగుతారో, వారికి అన్ని యజ్ఞాలు పూర్తి అయినట్లే)— అనే సూక్తి ప్రకారం ఎవరు శ్రీకృష్ణుని సనాతన ధర్మంగా గ్రహిస్తారో, వారికి ఏ విధమైన వ్రతం

శ్రీవ్రత వైభవం

చేయనక్కరలేదు, ఇది నిజం. కానీ, ఒకే ఒక్క వ్రతం మాత్రం వారు ఆదరంగా ప్రతి సంవత్సరం చేయవలసి ఉన్నది. అది గోదాదేవి మనకు ఉపదేశించిన శ్రీవ్రతమే. దానిని ఆచరించడంవల్ల పరమాత్మ సంతోషిస్తాడు.

**39. గోదాశ్రీవ్రతపాలనేన కుశలం సర్వత్ర సంపత్స్యతే
మేమో వర్షతి, సస్యవృద్ధి రధికా భూయాత్సమంతాత్ భువి,
గావః క్షీర మప్వేకీతాధికతయా దాస్యంతి, సంపత్ స్థిరా
సంపూర్ణా చ భవత్ త్రివిక్రమవిభోః దివ్యానుకంపావశాత్.**

గోదాదేవి ఉపదేశించిన తిరుప్పావై వ్రతాన్ని ఆచరించడం వల్ల త్రివిక్రమ స్వామి సంతోషిస్తాడు. ఆ స్వామి అనుగ్రహించేత భూమిలో అంతటా కుశలం సంభవిస్తుంది. మేఘాలు సకాలంలో వర్షిస్తాయి. పంటలు అధికంగా అంతటా పండుతాయి. గోవులు అడిగినదానికంటే అధికంగా పాలను ఇస్తాయి. సంపద స్థిరంగా, సంపూర్ణంగా ఉంటుంది.

**40. ఆత్మోజ్జ్వలసాధనం హి భవినాం ప్రాతః శకుంతస్వనః
తత్సంసూచిత మేధతే సుమధురే గీతే చ షట్టే ౭ తులే,
రస్యార్థ స్స ఇహ త్రయోదశతమే గీతే ౭ పి చ శ్రీవ్రతే
గోదోక్తే సముదీరితో విజయతే విజ్ఞాశయానందదః.**

ఉదయకాలంలో పక్షులు చేసే ధ్వనులే ఆత్మోజ్జ్వలనానికి ఉపాయం. అటువంటి ఆ ఉపాయం తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని మధురమైన, సాటి లేని ఆరవ పాశురంలో "పుళ్ళుమ్ శిలంబిన కాణ్" అనే ప్రయోగం ద్వారా అందంగా సూచింపబడినది. ఈ మధురమైన, విజ్ఞలకు ఆనందాన్ని కలిగించే అర్థమే ఈ

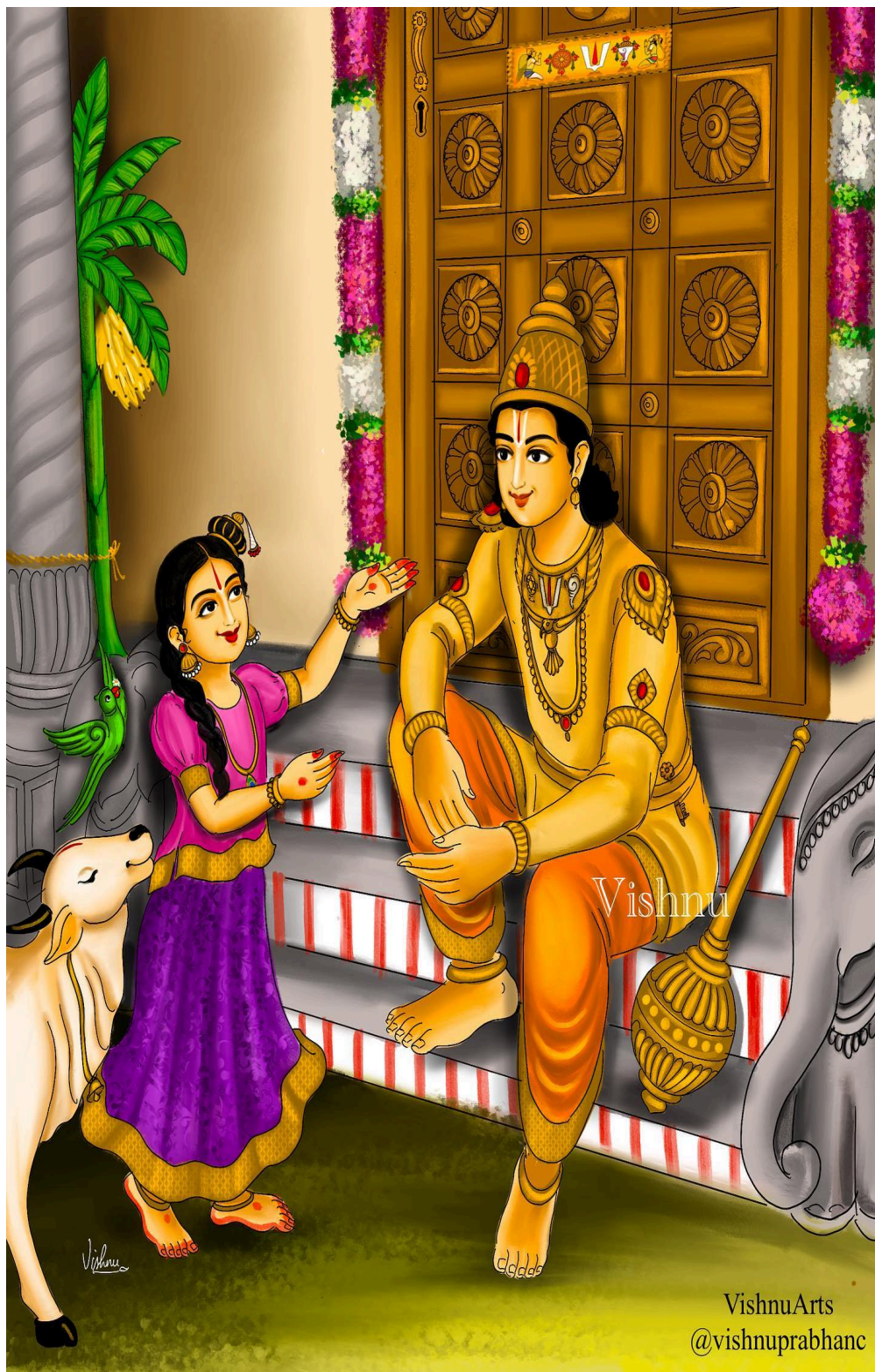
శ్రీవ్రత వైభవం

తిరుప్పావై ప్రబంధంలో మళ్ళీ తిరిగి 13వ పాశురంలో కూడా అదే ప్రయోగం ద్వారా చెప్పబడినదై ప్రకాశిస్తున్నది.

41. గోదోక్తో శ్రీవ్రతే యః శ్రుతిశిఖరరహస్యార్థసందోహ ఆస్తే
తం శ్రీరామానుజార్యో నిజహృది కలయన్ తద్రసాస్వాదముగ్ధః,
శ్రీగీతాసూక్తిభాష్యే తదనుగుణతయా వ్యాకృతిం సంప్రదాయ
శ్రీగోదోక్తోః మహత్త్వం ప్రకటయతితరాం నైకవారం బహుత్ర.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని వేదాంతరహస్యార్థాల సందోహాన్ని భగవద్రామానుజులు తమ మనస్సులో భావించి, ఆ అనుభవంచేత ముగ్ధులై, తాము భగవద్గీతకు భాష్యాన్ని అనుగ్రహించేటప్పుడు ఆ అర్థాలకు అనుగుణంగా గీతావ్యాఖ్యానాన్ని అనుగ్రహించి, గోదాదేవి సూక్తిలోని గొప్పతనాన్ని పలుచోట్ల, పలుమార్లు చక్కగా వ్యక్తం చేశారు.

భగవద్గీతలో "యద్యదాచరతి" ఇత్యాదిశ్లోకంలోని "స యత్ప్రమాణం కురుతే" అనే ప్రయోగాన్ని వ్యాఖ్యానించేటప్పుడు, మిగిలిన సంప్రదాయాలకు సంబంధించిన గీతా భాష్యకారులు "యత్ప్రమాణమ్" అనే చోట "యత్, ప్రమాణమ్" అని వేరు వేరు పదాలుగా స్వీకరించి వ్యాఖ్యానం చేశారు. కానీ, భగవద్రామానుజులు మాత్రం తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని 26వ పాశురంలో గల "మేలైయార్ శెయ్ వనకళ్ వేండువన" అనే సూక్తిని దృష్టిలో పెట్టుకొని "యత్ప్రమాణమ్" అని ఒకే పదంగా సమస్తపదంగా గ్రహించి, "యావత్ప్రమాణం" – "పెద్దలు ఏ కార్యాన్ని, ఎంతవరకు చేస్తారో – ఆ కార్యాన్ని, అంతవరకే చేయాలి" అనే అర్థాన్ని స్వీకరించారు. ఇటువంటి ఉదాహరణలు చాలా ఉన్నాయి.

శ్రీవ్రత వైభవం

42. క్షీరాకూపారసారప్రమథనకుశలం కేశవం ప్రార్థయిత్వా

గోప్యః ప్రాపుః యమర్థం తమిహ విశదయన్ ప్రాహ గోదాఖ్యమాతా,

తత్ప్రొక్తాం శ్రీవ్రతాఖ్యాం య ఇహ కృతిమియం సావధానేన బ్రూయాత్

తస్మై శ్రీపద్మనేత్రః పరమకరుణయా సర్వమిష్టం ప్రదత్తే.

క్షీరసముద్రాన్ని చిలకడంలో సమర్థుడైన కేశవుని ప్రార్థించి గోపికలు ఏ పరమార్థాన్ని పొందారో, దానిని విశదం చేస్తూ గోదాదేవి ఒక ప్రబంధాన్ని పలికింది. ఆ తిరుప్పావై అనే పేరు కలిగిన ఆ ప్రబంధాన్ని ఎవరు సావధానంగా అనుసంధానంచేస్తారో, వారికి భగవంతుడు పరమ కృపతో వారు కోరినవాటిని అన్నిటిని అనుగ్రహిస్తాడు.

43. త్రింశద్ధాధాభిరామాం నిరుపమరుచినా మాలికాం భ్రాజమానాం

శ్రీగోదాసంప్రణీతాం ధరతి హృది పుమాన్ సాదరం యోఽస్య నిత్యమ్.

ఆయుః సంపచ్చ భక్తిః మురహరపదయోః నిత్యకైంకర్యరక్తిః

తద్భక్తార్గైసరాంభోరుహపదయుగళినేవనేచ్ఛాఽపి భూయాత్.

30 పాశురాలతో అందమైనది, సాటి లేని కాంతితో ప్రకాశించేది అయిన, శ్రీగోదాదేవిచేత రచింపబడిన మాలికను ఎవడు తన హృదయంలో సాదరంగా ధరిస్తున్నాడో, అతనికి ఎల్లప్పుడూ ఆయుస్సు, సంపద, భగవంతుని శ్రీపాదాలలో భక్తి, ఆ స్వామి నిత్యకైంకర్యంలో ఆసక్తి, ఆ స్వామి భక్తవర్్యుల పదపద్మాలను సేవించడంలో కోరిక కలుగుతాయి.

శ్రీవ్రత వైభవం

44. అదౌ మంత్రానుసంధిః తదను తదుదితార్థానుసంధి ర్విధేయా
నైషా రీతిః శ్రుతేద్ధౌ లసతి చ మహితా సా వ్రతే గోదయోక్తే,
ఆద్యే నారాయణోక్తేః ప్రథమ మథ తదుక్తార్థరీతిః తృతీయే
గీతే సమ్యక్ నిబద్ధా ప్రకథనవశతో లోకవిక్రాంతినో ౭ త్ర.

మొదట మంత్రాన్ని అనుసంధించడం, ఆ తరువాత ఆ మంత్రంలో
చెప్పబడిన అర్థాన్ని అనుసంధించడం అనేది వేదంలో ప్రకాశిస్తున్న ఒక క్రమం ఈ
క్రమం గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో కూడా కనిపిస్తుంది.
అందులోని మొదటి పాశురంలో మొదట నారాయణ మంత్రానుసంధానం
"నారాయణనే నమక్యే" అని నారాయణపద ప్రయోగంద్వారా చేయబడింది. ఆ
మంత్రంలో చెప్పబడిన సర్వవ్యాపకత్వం అనే అర్థం మూడవ పాశురంలో త్రివిక్రమ
వృత్తాంతాన్ని అనుసంధించడం ద్వారా చెప్పబడింది.

45. వేద్యే వేదైః పరస్మి న్న వతరతి యథా రామచంద్రస్వరూపే
వేదః ప్రాచేతసాత్ శ్రీరఘువరచరితాకారతః సంబభూవ.
గోదారూపేణ భూమ్యామిహ భువి జనినాం తారణాయాగతాయామ్
ధృత్వా శ్రీమద్వ్యతాఖ్యాం శ్రుతిరపి చ తథా ప్రాప పృథ్వీ ముదారా.

వేదాల చేత తెలియబడేవాడైన పరమాత్మ శ్రీరామచంద్రుని రూపాన్ని
పొందినప్పుడు ఏ విధంగా వేదం శ్రీరామాయణరూపాన్ని వాల్మీకి మహర్షి వల్ల
పొందిందో, ఆ విధంగానే, భూదేవి రూపంలో గోదాదేవి ఈ భూమిలో
అవతరించినప్పుడు ఉదారమైన వేదం కూడా తిరుప్పావై రూపాన్ని పొంది,
భూమిలో అవతరించింది.

శ్రీవ్రత వైభవం

46. నేయం సంక్రాంతి వేళా పరిణమతు జనక్రాంతిజాలాలవాలా
నీళాదేవీపనాథానుపమకరుణావీక్షణాళివిశాలా,
తత్తత్కాలానుగుణ్యా ద్వితరతు నితరాం సర్వనమ్మోదమాలా
గోదాదేవ్యక్తసూక్తిప్రకరకుసుమజామోదదానాతులా చ.

ఈ సంక్రాంతి వేళ సకల జనుల క్రాంతికి ఆలవాలం కావాలి. నీళాదేవికి నాడుడైన శ్రీకృష్ణుని సాటి లేని కరుణావీక్షణాల సమూహంచేత విశాలమైనది కావాలి. ఆయా సమయాలకు అనుగుణంగా ఉన్నందున అందరికీ ఆనందాల సమూహాన్ని కలిగించేది కావాలి. గోదాదేవి అనుగ్రహించిన సూక్తి సమూహాలనే పూల సుగంధాన్ని, అంటే, ఆ సూక్తులలో అని గొప్ప అర్థాలను తెలియజేసేదై, సాటి లేనిది కావాలి.

47. యద్వత్ సూర్యస్య రశ్మిః ప్రతికల మధునా ప్రాప్య వృద్ధిం ప్రపూర్ణా
భాత్యత్యంత్ర, మేవం ప్రభవతు భవతా మిష్టకామ్యార్థసిద్ధిః
ఏషా సంక్రాంతివేళా జనయతు సుఖసంతోషరాశిం సమగ్రాం
విశ్వేషాం సంపదాయుః సుమతిమపి తథా సర్వలోకైకమత్యమ్.

ఏ విధంగా అయితే ఇప్పుడు సూర్యుని కాంతి క్రమక్రమంగా అభివృద్ధి చెందుతూ పరిపూర్ణం అవుతుందో, ఆ విధంగానే మీకు ఇష్టమైన, మీరు కోరుకున్న కోరికలు సిద్ధి కూడా క్రమంగా అభివృద్ధి చెందుతూ పరిపూర్ణం కావాలి. ఈ సంక్రాంతి వేళ లోకంలో అంతటా సుఖ సంతోషాలను, సంపదను, ఆయుష్షును అందరికీ మంచి బుద్ధిని, అందరూ ఐకమత్యంతో ఉండే స్థితిని కలిగించాలి.

VishnuArts
@vishnuprabhanc

శ్రీవ్రత వైభవం

48. యో దేవో గోపికానాం వ్రతవరముదితో దత్తవానర్థసిద్ధిం
యో దేవో దివ్యగోదాపరిచరణగతప్రీతి రిష్టప్రదో ౭ భూత్,
దేవో ౭ యం కృష్ణనామా శ్రీలజనహృదయాఘోదకారీ దయాళుః
యుష్మాకం సంవిధత్తాం సకలశుభవ్రతతిం నక్రసంక్రాంతికారే.

ఏ దేవుడు, గోపికలు చేసిన వ్రతంవల్ల ఆనందించినవాడై, వారికి, వారు కోరిన ప్రయోజనాన్ని అనుగ్రహించాడో, ఏ దేవుడు, గోదాదేవి పరిచర్యచేత సంతోషించినవాడై, ఆమెకు ఇష్టపడుడు అయ్యాడో, భక్తుల హృదయాలను ఆనందింపజేసేవాడు, దయాళువు అయిన ఆ దేవుడు శ్రీకృష్ణుడు మీకు ఈ మకరసంక్రాంతివేళ అన్ని విధాలయిన మంగళసమూహాలను అనుగ్రహించాలి.

49. గోదాసూక్త్యనువాదమాత్రవశతః శ్రీమాన్ యదూనాం పతిః
క్షీప్రం ప్రేత్య ముదం, కరోతి కరుణాం, ప్రాప్యం ప్రదత్తే చ నః,
దృష్ట్వా గౌరవి వత్సలా స్వసుతం వీక్ష్య ప్రదత్తే పయః
తస్మై యః కృతనిశ్చయః ప్రకురుతే సంరక్షణాదీన్ స్వయమ్.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన సూక్తులను మనం అనుకరిస్తూ అనుసంధానం చేస్తేనే చాలు, అంత మాత్రంలోనే శ్రీకృష్ణుడు చాలా సంతోషించి, మనకు కరుణ చూపి పరమ ప్రయోజనాన్ని ఇస్తాడు. తన బిడ్డపై ప్రేమను కలిగిన గోవు కూడా తన బిడ్డను చూసి, తనకు శ్రద్ధగా సంరక్షణ మొదలైనవానిని చేసేవానికి పాలను ఇస్తుంది కదా.

50. హారే భాసురభవ్యరత్న ఖచితే యత్ కన్యచిత్ సన్మణే
లోపో ౭ ప్యత్ర తదా భవేన్న ను మహాన్ లోపో రుచౌ, తద్ధ్రువమ్.

శ్రీవ్రత వైభవం

ఏవం త్రింశతిగీతిపుష్పరుచిరే మాల్యే యదేకం సుమం

లుప్యేత్తర్ధి రుచిక్షతిః భవతి గోదాశ్రవతే, తద్ధ్యువమ్.

ప్రకాశించే అందమైన రత్నాలు పొదిగిన హారంలో ఒక రత్నం లోపించినా, ఆ హారంలోని అందానికి చాలా లోపం కలుగుతుంది కదా. ఆ విధంగానే, 30 పాశురాలు అనే ముప్పై పూలతో కూర్చిన, అందమైన, గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై అనే పూల మాలికలో ఒక పువ్వు లోపించినప్పటికీకూడా, కాంతిలో లోపం ఏర్పడుతుంది. ఇది నిశ్చయం.

51. వేదస్థః పూర్వభాగో వదతి భగవదారాధనాయాః ప్రకారం

వేదాంతాభ్యో పరశ్చ ప్రవదతి విశదం ధ్యేయవస్తుస్వరూపమ్,

ఏవం గోదావ్రతే చ ప్రథమత ఉదితో హ్యర్చనాయాః ప్రకారః

పశ్చాత్ప్రోక్షం మురారేః సతతహృదయ సంభావ్య రమ్య స్వరూపమ్.

వేదంలో ఉండే పూర్వ భాగం భగవంతుని ఆరాధనాస్వరూపాన్ని తెలుపుతున్నది. వేదాంత మనవడే ఇంకోక భాగం ధ్యానించదగిన ఆ భగవంతుని స్వరూపాన్ని తెలుపుతున్నది. ఈ విధంగానే గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా మొదటి ఐదు పాశురాలతో భగవంతుని ఆరాధనా స్వరూపాన్ని, ఆ తరువాత, మిగిలిన పాశురాలలో ఆరాధించదగిన ఆ పరమాత్మయొక్క స్వరూపాన్ని తెలుపుతున్నది.

52. యద్యత్ వక్త్రీ స్వరూపం వచనమిహ పరస్య స్ఫుటం తత్ర తార

స్థాకారస్యార్థ ఉక్తో, వదతి యదిహ కైంకర్య మస్మిన్ చతుర్థి,

యత్రానన్యార్థతోక్తా ప్రవదతి విశదం తత్ ద్వితీయం చ వర్ణమ్

జీవాకారో మకారం గదతి చ, తదిహేత్తం శోభతే చోంకృతిశ్చ.

శ్రీవ్రత వైభవం

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఎక్కడెక్కడ పరమాత్మ స్వరూపాన్ని తెలిపే వచనాలు ఉన్నాయో, అక్కడ అంతా అకారార్థం తెలుపబడింది. ఎక్కడ భగవత్కైంకర్యం చెప్పబడిందో, అక్కడ ప్రణవంలోని లుప్తచతుర్థి చెప్పబడింది. ఎక్కడ జీవుని అనన్యార్థత్వం చెప్పబడిందో అక్కడ ఉకారార్థం చెప్పబడింది. ఎక్కడ జీవస్వరూపం చెప్పబడిందో, అక్కడ మకారార్థం చెప్పబడింది. ఈ విధంగా ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం ఓంకార స్వరూపం.

53. న్యగ్రోధాగస్య బేజే తరురపి సకలః దృశ్యతే సూక్ష్మ రూపే
యద్వత్, తద్వత్ సమిందే శ్రుతిగతవిషయః సూక్ష్మ తః శ్రీవ్రతేఽ స్మిన్,
తస్మా దేవోచ్యతే శ్రీవ్రతమిద మతులం బీజభూతేతి సర్వైః
ప్రజ్ఞాపూర్ణైః సుధీభిః సకలవిధసమామ్నా యరాశేష్ సమ్యక్.

ఏ విధంగా మర్రి చెట్టు విత్తనంలో ఆ మర్రి చెట్టు రూపం అంతా సూక్ష్మంగా ఇమిడి ఉంటుందో, ఆ విధంగానే, గోదాదేవి తిరుప్పావైలో కూడా వేదంలోని విషయం అంతా సూక్ష్మంగా ఇమిడి ఉన్నది. అందుచేత, ప్రజ్ఞావంతులైన పండితులు అందరూ ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని సకల వేదరాశికి విత్తనంవంటిది అని చక్కగా చెబుతున్నారు.

54. లోకే ఽ లంకారహచ్యః ప్రజనయతి రుచిం తస్య య స్తద్విధత్తే,
రీతిః సాధారణైషా ఖలు సులభతయా సర్వతో దర్శనీయా,
కిం త్వస్మిన్ శ్రీవ్రతేఽ లంకరణసముదయో భూషణత్వం విహాయ
ప్రాప్యంతే భూప్యభావం శ్రుతిశిఖరశిరోభూషణే గోదయోక్తే.

శ్రీవ్రత వైభవం

లోకంలో ఒక వ్యక్తి అలంకరించుకునే నగలు అతనికి అందం తీసుకుని వస్తాయి. ఇది సాధారణంగా లోకంలో సులభంగా కనిపించే విషయం. కానీ గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని అలంకారాలు అన్నీ తమ అలంకారత్వాన్ని విడిచిపెట్టి, అంతకు ముందు లేని ఒక అందాన్ని సంతరించుకుంటున్నాయి. అందుచేత తిరుప్పావై ప్రబంధమే అలంకారం, ఆ ప్రబంధంలో ఉండే అలంకారాలు ఆ ప్రబంధం చేత శోభను పొందుతున్నాయి. ఈ విధంగా భూషణ భూష్యభావం తారుమారు అయింది.

55. అస్మిన్ "తూమణి" శబ్దసంగతివశాత్ సర్వేపి బంధా మతాః

"కుత్తేవల్" పదతః స్వరూపసహజం కైంకర్యముక్తం తథా,

"అనైచ్చాత్త" పదప్రభావవశతః జ్ఞానాధికో గమ్యతే

సర్వం చ ధ్వనిమార్గతః ప్రవదతి వ్యంగ్యార్థజాలానిహ.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో లొమ్మిదవ పాశురంలో "తూమణి" అనే పదం ద్వారా భగవంతునకు, ఆత్మకు మధ్య ఉండే సంబంధాలు అన్ని వివక్షితాలు. ఆ విధంగానే, 29వ పాశురంలో "కుత్తేవల్" అనే పదం ద్వారా ఆత్మకు సహజమైన కైంకర్యం చెప్పబడింది. ఏడవ పాశురంలో "అనైచ్చాత్తమ్" అనే పదం ద్వారా జ్ఞానాధికుడు చెప్పబడ్డాడు. ఈ విధంగా ఈ ప్రబంధంలో ధ్వనిమార్గంలో అన్ని పదాలు వ్యంగ్యార్థాలను తెలియజేస్తున్నాయి.

56. ఆదౌ సంగృహ్యవాచ్యః, తదుపరి కథనీయః వివృత్త్య, క్రమౌ ౭ యం

లోకే సంఖ్యావతాం సమ్మత ఇహ నను, సందృశ్యతే చైవమేవ,

ఏవం గోదావరతే ప్రప్రథమసుషుటితే పద్యకే సంగ్రహేణ

ప్రోక్తార్థః శిష్టభాగే విలసతి వివృతః భవ్యరీత్యా ౭ తిహృద్యః.

శ్రీవ్రత వైభవం

ముందుగా చెప్పవలసిన విషయాన్ని సంగ్రహంగా చెప్పాలి. , ఆ తరువాత ఆ విషయాన్ని వివరించాలి. పండితులకు సమ్మతమైనది. ఆ విధంగానే కనిపిస్తున్నది కూడా. ఇదే పద్ధతిలో, గోదాదేవి తిరుప్పావై ప్రబంధంలో కూడా మొదటి పాశురంలో ఆ ప్రబంధంలోని ప్రధానమైన అర్థం సంగ్రహంగా సూచింపబడగా, మిగిలిన భాగంలో, అంటే, మిగిలిన 29 పాశురాలలో ఆ విషయమే అందంగా వివరింపబడింది.

57. ఆచార్యాభిమతిః భవత్యనుపమం సంతారకం సాధనం
వేదాంతేషు సుగూహితం చ యదిదం చానుష్ఠితం విత్తమైః,
గోదాశ్రీవ్రతసన్ని బద్ధచరమే పద్యే వ్యనక్తి స్ఫుటం
"శ్రీభట్టారకగోదయోక్త " మితిసద్వాక్యోత్తమాదద్భుతాత్.

ఆచార్యాభిమానమే తరించడానికి సాటి లేని సాధనం. ఇది వేదాంతాలలో రహస్యంగా సూచింపబడింది. దీనిని పెద్దలు ఆచరించారు కూడా. ఈ ఉపాయం, గోదాదేవి తిరుప్పావై ప్రబంధంలో పలికిన "పట్టర్ పిరాన్ కోదై శొన్న" అనే గొప్ప, అద్భుతమైన వాక్యం ద్వారా స్పష్టంగా ప్రకాశిస్తున్నది.

58. లోకాచార్యగురప్రణీతమహితశ్రీమద్వచోభూషణౌ—
పమ్యం శ్రీవ్రతమేతదేతి పరమం శబ్దే తథార్థేన చ,
ఏతద్ధృంధయుగం యత శ్చరమపర్వాభిఖ్యసత్సాధన
వ్యాఖ్యానం కురుతః సతాం హృది తతో దత్తః ప్రమోదం పరమ్.

శ్రీవ్రత వైభవం

శ్రీ పిళ్లైలోకాచార్యులవారు అనుగ్రహించిన గొప్ప గ్రంథమైన శ్రీవచనన భూషణం అనే గొప్ప గ్రంథంలో గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం సామ్యాన్ని శబ్దంలో, అర్థంలో కలిగి ఉన్నది. ఈ రెండు ప్రబంధాలు చరమ పర్వనిష్ఠ అనే ఉత్తమమైన ఉపాయాన్ని వివరిస్తునందున, ఈ రెండు గ్రంథాలు మహనీయుల మనసులలో గొప్ప సంతోషాన్ని కలిగిస్తున్నవి.

59. విష్ణో వక్త్రీ గుణాన్. సహస్రనామవినుతిః దివ్యాంశ్చ రూపం స్తథా

లీలాః, దివ్యవిభూతియుగ్మమపి దివ్యాత్మస్వరూపం హరేః.

ఏవం శ్రీవ్రతనామకే కృతివరే సర్వత్ర భాంతి స్ఫుటం

శ్రీకృష్ణాద్భుతరూపవైభవగుణాద్యాః సర్వ సమ్మోహనాః.

శ్రీవిష్ణుసహస్రనామ స్తోత్రం భగవంతుని స్వరూపరూపగుణ విభూతి లీలలను తెలియజేస్తున్నది. ఆ విధంగానే, తిరుప్పావై ప్రబంధంలో కూడా అంతటా అందరినీ సమ్మోహనం చేసే శ్రీకృష్ణుని అద్భుతమైన రూపం, వైభవం, గుణాలు మొదలైనవి స్పష్టంగా ప్రకాశిస్తున్నాయి.

60. విష్ణో రద్భుతనామకీర్తనఫలం శ్రీవిష్ణుధర్మాహ్వయః

సద్గంధో విపులం ప్రవక్తీ బహుభోదంతై రనైకైశ్చ నః.

గోదోక్తవ్రతసత్కృతిశ్చ భగవన్నామానుసంధానసం—

ప్రాప్యం వక్త్రీ ఫలం ప్రయుజ్య బహుశః "పాడి"తి శబ్దం తథా.

శ్రీ విష్ణుధర్మం అనే సద్గంధం భగవంతుని అద్భుతమైన నామసంకీర్తన ఫలాన్ని క్షత్రబంధువు కథ మొదలైన అనేకమైన వృత్తాంతాల ద్వారా తెలియజేస్తున్నది. అదేవిధంగా గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం

శ్రీవ్రత వైభవం

కూడా భగవంతుని నామసంకీర్తన వైభవాన్ని "పాడి" అనే పదాన్ని అనేకమార్లు ప్రయోగించడం ద్వారా తెలియజేస్తున్నది.

**61. సంప్రోక్తః పూతనాయాః నిరసనకథనేన ప్రకృత్యాః నిరాసో
భంగో దేహస్య చాపీహ శకటసమభిఖ్యాసురస్యాపి భంగాత్
మల్లద్వంద్వప్రభంగప్రకథనవశతః కామకోపాదినాశో
వృత్తాంతా అత్ర సర్వే ధ్వనిసరణిముఖాత్ స్వాపదేశార్థదా హి.**

తిరుప్పావై ప్రబంధంలో పూతనను వధించే వృత్తాంతాన్ని చెప్పడంద్వారా ప్రకృతిసంబంధనిరాసం సూచింపబడింది. శకటాసుర భంజనాన్ని చెప్పడంద్వారా శరీరభంగం చెప్పబడింది. ఆ విధంగానే, చాణూర ముష్టికులు అనే ఇద్దరు మల్లయుద్ధ వీరులను నిరసించడాన్ని తెలుపడంద్వారా కామ— క్రోధ, లోభ— మోహ, మద—మాత్సర్యాలనే ద్వంద్వాల నిరాసం చెప్పబడింది. ఈ విధంగా ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో అన్ని వృత్తాంతాలు ధ్వనిమార్గంలో స్వాపదేశార్థాలను సూచిస్తున్నాయి.

**62. యాదృగ్భావేన యద్యత్ వితరతి పురుషః తత్తదైవాదదామి
సంప్రీత్యైవేత్యువాచ స్వయమిహ భగవద్గీతికాయాం మురారిః
తత్తత్త్వం పూతనాయాః ప్రకటయతి కథా శ్రీవ్రతే యా ప్రసక్తా
షష్ఠే గీతే విశిష్టే సహృదయహృదయానందదార్ధాతిభవ్యే.**

"పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి, తదహం భక్త్యుపహృత మశ్నామి" అని అంటూ భగవద్గీతలో భగవంతుడు— ఎవరెవరు ఏ ఏ వస్తువును, ఏ ఏ భావంతో సమర్పిస్తారో, ఆ వస్తువును నేను ఆ భావానికి

శ్రీవ్రత వైభవం

అనుగుణంగానే స్వీకరిస్తాను— అని అన్నాడు. ఈ విషయం తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని విశిష్టమైన, సహృదయుల హృదయాలకు ఆనందాన్ని కలిగించే అర్థాలతో అందమైన ఆరవ పాశురంలో ప్రసక్తమైన పూతనా వృత్తాంతం ద్వారా వ్యక్తమౌతున్నది. శ్రీకృష్ణునకే ఇవ్వాలనే అనన్యమైన భావనతో పూతన వచ్చింది, ఆ విధంగానే విషాన్ని ఇచ్చింది. ఆ విషాన్నికూడా భగవంతుడు ఆమె అనన్యభావనకు అనుగుణంగానే స్వీకరించాడు కదా.

**63. గోదాశ్రీవ్రతపాలనేన దరణౌ వృష్టిత్రయాప్తి ర్భవేత్
ఇత్యుక్తేః పరమాశయో భవతి కో వేతేహ శంకా భవేత్,
అష్టాక్షర్యుదితం స్వరూపమపి చోపాయః ఫలం చేతి యత్
తేషాం వృద్ధి రిహోదితేతి విదుషాం వ్యాఖ్యా ౭ త్ర జేజయతే.**

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో "తింగళ్ ముమ్మాటు పెయ్ దు" అని అంటూ తిరుప్పావై వ్రతం చేస్తే "మూడు వర్షాలు కురుస్తాయి" అని చెప్పబడింది కదా. పరమార్థదృష్టిలో ఇక్కడ చెప్పబడిన ఆ మూడు వర్షాలు ఏవి? అనే సందేహం ఇక్కడ కలుగవచ్చు. అష్టాక్షరిలో చెప్పబడిన జీవునియొక్క అనన్యార్థశేషత్వం, అనన్యశరణత్వం, అనన్యభోగ్యత్వం అనే మూడు తిరుప్పావై వ్రతపాలనంచేత అభివృద్ధి చెందుతాయి— అని ఇక్కడ అర్థమనే పెద్దల వ్యాఖ్యానం గొప్పగా వెలుగుతున్నది.

VishnuArts
@vishnuprabhanc

శ్రీవ్రత వైభవం

64. సూర్యాంతర్యామివిద్యా నిగదతి పురుషం శంఖచక్రాదిభూషం
దీవ్యత్పద్మా యతాక్షం ప్రవిలసదమలాజ్ఞాసనం శ్రీశ మీశమ్,
తాదృగ్రూపం వ్రతే ౭ స్మిన్న సకృదభిహితం హ్యేద్యపద్యే తథాం ౭ త్యే
మధ్యే చాపీతి హేతో రిహ విలసతి తరాం సాంతరాదిత్యవిద్యా

అంతరాదిత్యవిద్య భగవంతుని "తస్య కప్యాసం పుండరీకమేవమక్షిణీ"
అని, "నారాయణః సరసిజాసనసన్నివిష్టః, కేయూరవాన్ మకర కుండలవాన్" అని
శంఖం, చక్రం, కేయూరాలు మొదలైన దివ్యభూషణాలను కలిగినవానిగా, ప్రకాశించే
విశాలమైన తామరరేకులవంటి నేత్రాలను కలిగినవానిగా, పద్మాన్ని ఆసనంగా
కలిగినవానిగా తెలియజేస్తున్నది. ఇటువంటి రూపమే తిరుప్పావై ప్రబంధంలో
మొదటి పాశురంలో "శెంగణ్" అని, 14వ పాశురంలో "శంగోడు శక్కర మేందుమ్
తడక్కైయన్ పంగయకణ్ణానై" అని, 22వ పాశురంలో "తామరై ప్పూప్పోలే శెంగణ్"
అని, చివరి పాశురంలో "శెంగణ్" అని ఈ విధంగా పలుమార్లు ఈ రూపం
అభివర్ణింపబడినందున, ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో అంతరాదిత్యవిద్య గొప్పగా
ప్రకాశిస్తున్నది.

65. షష్ఠేం ౭ తర్యామివాద్యా ద్వనతి చ నవమే భూమవిద్యా సమింధే,
విద్యా దప్రోభిదానా ౭ త్ర లసతి కథితాయ ౭ ప్యష్టమే గీతిరత్నే,
ఈశావాస్యాఖ్యవిద్యా స్ఫుట మిహ దశమే చావగమ్యేత విద్భిః
హంతైవం విభాతి వ్రత మిద మఖిలం బ్రహ్మవిద్యాప్రకారైః.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని ఆరవ పాశురంలో "ఉళ్ళత్తు క్కొండు మునివర్
కళుమ్ యోగిగళుమ్ మెళ్ళ ఎళుందు అరి ఎన్న పేరరవమ్" అనే ప్రయోగం
ద్వారా మునులు, యోగులు తమ హృదయాలలో అంతర్యామి అయిన

శీవ్రత వైభవం

పరమాత్మను ఉపాసిస్తున్నట్టు చెప్పబడినందున, ఇక్కడ అంతర్యామివిద్య చెప్పబడింది.

తొమ్మిదవ పాశురంలో "శెవిడో, అనందలో" అని అంటూ గోపిక ఏమీ చూడడం లేదు, వినడం లేదు— అని చెప్పినందున, "యత్ర నాన్యత్ పశ్యతి" అని అంటూ చెప్పబడిన భూమవిద్య తెలియజేయబడింది.

ఎనిమిదవ పాశురంలో "కీళ్ వానమ్, మేల్ వానమ్" అనే ప్రస్తావింపబడిన ఆకాశం దహరాకాశాన్ని సూచిస్తుంది కనుక, ఇక్కడ దహరవిద్య చెప్పబడింది.

ఆ విధంగానే, పదవ పాశురంలో "నాత్తత్తుళాయ్ ముడి నారాయణన్" అనే ప్రయోగంలోని నారాయణశబ్దద్వారా భగవంతుడు అంతటా వ్యాపించి ఉన్నాడు— అని చెప్పబడినందున ఈశావాస్యవిద్య సూచింపబడింది.

ఈ విధంగా ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం అంతా అనేక విధాలైన బ్రహ్మవిద్యలతో గొప్పగా ప్రకాశిస్తున్నది.

66. ఉంద్యో "త్యాదికపద్యకే సుమహితోద్ధీధాఖ్యతార స్తథా

షట్టే శంఖపదప్రయోగవశత శ్చోకాంరసంసూచనా,

గీతేఽత్రాపి చ పంచవింశతితమే గాయత్ర్యభిఖ్యో మనుః

సమ్యగ్భాతి పరోక్షత, స్తదఖిలం భాత్యార్యదీకావశాత్.

తిరుప్పావై ప్రబంధం అంతా ధ్వన్యర్థమయమే. ఈ ప్రబంధంలోని 18వ పాశురం "ఉందు" అనే పదంలో ఆరంభమవుతున్నది. ఈ పాశురంలో ఉద్గీఢ ప్రణవం సూచింపబడింది. ఏ విధంగా? అంటే, ఈ పాశురంలో మొదట ఉండే ఉకారం ఉద్గీఢంలోని మొదటి అక్షరమైన ఉ అనే అక్షరాన్ని తెలుపుతున్నది. పాశురంచి వారిలో ఉండే "మగిళ్ న్దు" అనే పదంలో ఉండే తకారం ఉద్గీఢంలోని చివరి అక్షరమైన

శ్రీవ్రత వైభవం

తకారాన్ని సూచిస్తున్నది. ఈ క్రమంలో ఈ పాశురంలో మొదటి అక్షరం, చివరి అక్షరం, క్రమంగా ఉద్గీఢంలోని మొదటి అక్షరాన్ని, చివరి అక్షరాన్ని సూచిస్తున్నాయి కనుక ప్రత్యాహారన్యాయంలో ఈ పాశురంలో ఉద్గీఢం సూచింపబడింది.

ఈ ప్రబంధంలోని ఆరవపాశురంలో ప్రస్తావింపబడిన "విళి శంగు" అనే పదంలోని శంఖం ద్వారా ప్రణవం సూచింపబడింది. శంఖం ప్రణవానికి గుర్తు కదా.

ఆ విధంగానే, 25వ పాశురంలోని "ఒరుత్తి" అనే పదం దేవకీదేవిని తెలుపుతున్నది. కనుక, ఈ పదం చందస్సులకు తల్లి అయిన గాయత్రిని సూచిస్తున్నది. "గాయత్రీ చందసామ్ మాతా" కదా.

ఈ విధమైన విశేషాలు అన్ని పెద్దల వ్యాఖ్యానం ద్వారా స్పష్టమవుతున్నాయి.

67. యద్యద్వస్తు పరప్రయోజనపరం తత్తద్ధి భోగ్యోత్తమం

భాతీత్యర్థ మముం ప్రవక్తే విశదం "వెళ్ళై" పదం షష్టకే,

గ్రంథేఽస్మిన్ ధ్వనిరేవ ముఖ్యతమ ఇత్యర్థం మహాంతం పదం

తద్ధాధామటితం చ "పేచ్చరవ" మిత్యేతత్ వ్యనక్త్యద్భుతమ్.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని ఆఱవ పాశురంలో "వెళ్ళై విళి శంగు" అనే ప్రయోగం ఉన్నది. దీనికి — "తెల్లని వర్ణం కలిగిన అందరినీ ఆహ్వానించే శంఖం" — అని అర్థం. శంఖం తెల్లగానే కదా ఉంటుంది. మరి, "తెలుపు" అనే అర్థాన్ని ఇచ్చే ఈ విశేషణ పదాన్ని వాడడం వ్యర్థమే కదా ! అనే సందేహం ఇక్కడ కలుగవచ్చు. కానీ, ఇది వ్యర్థవిశేషణం కాదు. దీనివల్ల ఒక పరమార్థం ఇక్కడ తెలియజేయబడింది. అది ఏమంటే, భగవంతుని సేవకు ఉపయోగపడే ఏ వస్తువు

శ్రీవ్రత వైభవం

అయినా, అది పరమభోగ్యమైనది— అనే అర్థాన్ని ఈ ప్రయోగం తెలియజేస్తున్నది. అంటే, భగవంతుని సేవకు ఉపయోగపడే శంఖంలోని తెల్లదనంకూడా దర్శించి ఆనందించదగినది— అనే విశేషాన్ని ఈ పదం తెలుపుతున్నది కనుక, ఇది వ్యర్థం కాదు.

ఆ విధంగానే, ఆ పాశురంలోనే "పేచ్చరవమ్" అనే పదం ఒకటి ఉన్నది. దీనికి "మాటలలో ఉండే ధ్వని" అని అర్థం. మాట అనేది ధ్వని రూపంలోనే కదా ఉంటుంది. మరి, ఇక్కడ "అరవం" అనే పదాన్ని ఎందుకు ప్రయోగించడం? అనే సందేహం కూడా కలుగుతుంది. ఈ ప్రయోగం ద్వారా ఏమి పరమార్థం చెప్పబడింది? అంటే, ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో అంతటా కేవలం వాఙ్మార్గం ప్రధానం కాదు, ధ్వన్యర్థమే ప్రధానంగా గ్రహించదగినది— అనే సూచనను ఈ అద్భుతమైన ప్రయోగం చేస్తున్నది.

68. సంబంధో యది దైహికః, స తు భవేత్ త్యాజ్యః, పరంత్వాదరాత్

సంభావ్యో నితరాం స ఏవ హి భవత్యాత్మా శ్రయః స్యాద్యది.

ఏతద్భవ్యరహస్య మత్ర నవమే గోదా వదంతీ పదం

తత్ "మామాన్ మగళే" త్యువాచ మధురే ధ్యేయే సదా మానసే.

ఏదైనా ఒక సంబంధం దేహమూలకం అయితే, అది విడువదగినది. ఆ సంబంధమే ఆత్మను ఆశ్రయించినది అయినట్లయితే, అది ఆదరణీయమైనది. ఈ మధురమైన రహస్యాన్ని మనకు తెలియజేస్తూ గోదాదేవి, భవ్యమైన, నిత్యం అనుసంధించదగిన తొమ్మిదవ పాశురంలో "మామాన్ మగళే!" అనే పదప్రయోగం చేసింది.

శ్రీవ్రత వైభవం

69. కాంచీపూర్ణముఖేన లక్ష్మణమునిః శుశ్రావ వార్తాః పురా
షట్ శ్రీమద్వరదస్య దివ్యకృపయేత్యేతత్ ప్రసిద్ధం నను,
తత్ సంసూచిత "ముయ్యుమాఱు"పదతః గోదాప్రణితేవ్రతే
భవ్యార్ధగ్రహణే భవంతి పదువః సంతో హి, తత్ స్యాత్ ధ్రువమ్.

శ్రీవరదరాజస్వామి అనుగ్రహంవల్ల, కాంచీపూర్ణులద్వారా
భగవద్రామానుజులు ఆరు వార్తలను శ్రవణం చేశారు— అనే విషయం
సుప్రసిద్ధమైనదికదా. ఈ విషయం గోదాదేవి అనుగ్రహించిన రెండవ పాశురంలో ఉండే
"ఉయ్యుమాఱు" అనే పదప్రయోగం ద్వారా వ్యక్తమవుతున్నది. భవిష్యత్తులో
సంభవించబోయే ఈ వృత్తాంతాన్ని ఏ విధంగా గోదాదేవి సూచించింది? అని
అంటే, మహాత్ములు జరగబోయే వృత్తాంతాన్ని తెలుసుకోవడంలో కూడా
సమర్థులు కదా. ఇది నిశ్చయం.

70. దివ్యక్షేత్రప్రశస్తిః ధ్వనిసరణివశాత్ శ్రీవ్రతేస్మి ౭న్ విభాతీ
త్యాపలః కాంచీపురస్థాః నిరుపమధిషణా శ్రీమదణ్ణంగరాఝ్యాః,
ఏతై రుక్తక్రమేణ ప్రథమపరితసద్ధీతిసంభావ్యమాస్తే
శ్రీమద్వైకుంఠ మంత్ర్యాత్ ధ్వనతి సుమహితా విల్లిపుత్తూర్ పురీ చ.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఆయా పదాల ప్రయోగంవల్ల ధ్వనించే
ధ్వన్యర్థాల కారణంగా దివ్యక్షేత్రాల ప్రశస్తి సూచింపబడుతున్నది— అని కాంచీ
నగరవాసులైన శ్రీ అణ్ణంగరాచార్యస్వామివారు అన్నారు. వీరు అనుగ్రహించిన
క్రమాన్నిబట్టి మొదటి పాశురంలో పరమపదం అనే దివ్యక్షేత్రం, చివరి పాశురంలో
శ్రీవిల్లిపుత్తూరు అనే గొప్ప దివ్యక్షేత్రం సూచింపబడ్డాయి.

శ్రీవ్రత వైభవం

71. ద్వైతీయీకే పయోభిః ధ్వనతి చ, మధురా పంచమే చాష్టమేఽపి
శ్రీమత్కాంచీసమాఖ్యా స్ఫురతి వరపురీ ద్వాదశే చిత్రకూటమ్.
ఏవం సర్వాసు గీతేష్వపి యది చ సమ్మీక్షా క్రీయేతాఽత్ర త్థర్థి
క్షేత్రాణాం కీర్తనం ప్రస్ఫుటతర మభివీక్షేత నారాయణస్య.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని రెండవ పాశురంలో క్షీరాబ్ధి అనే క్షేత్రం, మధుర అనే క్షేత్రం 5వ పాశురంలో, 8వ పాశురంలో కాంచీపురం అనే గొప్ప క్షేత్రం, 12వ పాశురంలో ఉత్తర మధుర అనే క్షేత్రం ప్రస్తావింపబడ్డాయి. ఈ విధంగా గమనించి చూసినట్లయితే, ఈ ప్రబంధంలో ఉండే మిగిలిన అన్ని పాశురాలలో కూడా భగవంతుని దివ్యక్షేత్రాల ప్రసక్తి స్పష్టంగా మనకు గోచరిస్తుంది.

72. శ్రీనాథః సర్వగంధోఽప్యతివిపులతయాఽమోద మాఘ్నీతి
మాల్యాత్

యస్యాః, తస్యాః ప్రభావో కథమిహ సమభిజ్ఞాయతే మేఽల్పబుద్ధేః,

యస్యాః సూక్తిసజ్ఞా శ్రీయతికులవరసిద్ధాంత ఆఘ్నీతి గంధం

తస్యాః దీవ్యత్ప్రభావం చ యదిహ మధురం విష్ణుచిత్రాత్మజాయాః.

ఏ శ్రీమన్నారాయణుడు వేదంలో "సర్వగంధః" అని అంటూ అన్ని సుగంధాలను కలిగినవాడని కీర్తింపబడ్డాడో. అతడుకూడా గోదాదేవి ఇచ్చిన మాలికవల్ల మిక్కిలి సుగంధాన్ని పొందుతున్నాడు అంటే, అటువంటి గోదాదేవి వైభవాన్ని అల్పజ్ఞానాన్ని కలిగిన దాసుడు ఏ విధంగా తెలియగలడు? ఎవరి సూక్తిమాలికచేత శ్రీమద్రామానుజసిద్ధాంతం పరిమళితం అవుతున్నదో,

శీవ్రత వైభవం

అటువంటి, ప్రకాశించే, మధురమైన గోదాదేవి వైభవాన్ని అల్పబుద్ధిని కలిగిన దాసుడు ఏ విధంగా తెలియగలడు?

73. గోదే! త్వద్భుక్తమాల్యం నిరతిశయరుచిం మోదమానో మురారిః
ధత్తే మౌళా స్వకీయే పరవశహృదయః సారభాదస్య భవ్యాత్,
త్వత్స్వోక్తాం సూక్తిమాలాం యతికులనృపతిః లక్ష్మణార్యః స్వకీయే
కంఠే ధృత్వాఽ తిమోదం చ నిజమనసి సంప్రాప్త తస్యాః మహత్త్వాత్.

గోదాదేవి నీవు అలంకరించుకొని తీసి ఇచ్చిన, మిక్కిలి ప్రకాశించే పూలమాలికను శ్రీనివాసుడు ఆదరంతో గ్రహించి, దాని సువాసనకు పరవశహృదయుడై, తన తలపై ధరిస్తున్నాడు. నీవు అనుగ్రహించిన సూక్తిమాలిక అయిన తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని లక్ష్మణార్యులైన భగవద్రామానుజులు తమ కంఠంలో ధరించి, (అంటే, ఎల్లప్పుడూ దానిని అనుసంధానం చేస్తూ), ఆ ప్రబంధంలోని గొప్పతనానికి తమ మనసులో చాలా ఆనందాన్ని పొందారు.

74. గోదాదేవి! భవత్ప్రసాదితకృతిం వ్యాఖ్యాయ పూర్వే పరా
మాచార్యః ముదమాప్పున్ సుకృతిన్ భూత్వా స్వకీయే హృది,
మాదృక్ పుత్రగణా వయం చ భవదీయం ప్రాప్య పూర్ణాం దయా
ముజ్జివేమ సమాప్పు వామ చ పరం సమ్మోద మార్ద్యే! సదా.

గోదాదేవి! నీవు అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని పూర్వాచార్యులు వ్యాఖ్యానించి, కృతార్థులై తమ మనసుల్లో మిక్కిలి సంతోషాన్ని పొందారు. నీకు పుత్రులమైన మేముకూడా నీ పరిపూర్ణ కృపను పొంది, ఉజ్జీవిస్తాము. పూజ్యరాలా! ఎల్లప్పుడూ మిక్కిలి సంతోషాన్ని పొందుతాము.

VishnuArts
@vishnuprabhanc

శ్రీవ్రత వైభవం

75. గోదాశ్రీవ్రత మద్య సాదర ముపన్యస్యన్ జనో విందతే

కీర్తిం చార్థమపి ప్రభూత మథ సంతృప్తిం హృదా పూర్ణశః,

ఏవం శ్రీశక్రపాం పరాం చ లభతే, యస్యాః మహత్యాః భవత్

ప్రాప్యస్యాపి పరస్య మోక్షపురుషార్థస్యాప్యవాప్తిః ద్రువా.

ఈనాడు లోకంలో గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని ఆదరంతో ఉపన్యాసం చేసేవాడు కీర్తిని, గొప్ప ధనాన్ని, మనసులో పరిపూర్ణమైన తృప్తిని కూడా పొందుతున్నాడు, ఇంతేకాక, భగవంతుని గొప్పదైన అనుగ్రహాన్ని కూడా పొందుతున్నాడు. గొప్పదైన ఈ అనుగ్రహం కారణంగా పరమ పురుషార్థమైన మోక్షప్రాప్తి కూడా నిశ్చయంగా అతనికి లభిస్తుంది.

76. త్రింశద్ధితై శ్చ నానావిధసుమతరుభిః సుందరం శ్రీవ్రతాఖ్యం

నానావర్ణైః పద్మైశ్చ ప్రచితమపి సుఖైః, వాసితం తత్తదర్శైః,

భిన్నై ర్నాగైశ్చ తాళైః మధుకరతతిభిః సర్వతః శబ్దితం చ

శ్రీగోదాకావ్య మ్విక్లౌ విబుధవన మిహాహం సదా విస్మయేన.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం ఒక నందనవనంవంటిది. ఈ వనంలోని 30 పాశురాలే అనేక విధాలైన పూలను పూచే వృక్షాలు. ఈ వృక్షాలతో ఈ వనం అందంగా ఉన్నది. ఇందులోని అనేక వర్ణాలు అంటే, అక్షరాలు, అనేక విధాలయైన పదాలు అనేక వర్ణాలను, అంటే, రంగులను కలిగిన పూలు. వీటితో ఈ వనం నిండి ఉన్నది. ఆ విధంగానే, ఈ పదాల, అక్షరాల వల్ల ఏర్పడిన అర్థాలతో ఈ వనం సువాసన కలిగి ఉన్నది. ఈ ప్రబంధంలోని పాశురాలకు అనేక విధాలైన రాగాలు, తాళాలు ఉన్నాయి. ఇవే వనంలోని తుమ్మెదల ధ్వనులు.

శ్రీవ్రత వైభవం

ఇటువంటి అద్భుతమైన, నందనవనంవంటి తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని నేను ఎల్లప్పుడూ ఆశ్చర్యంగా దర్శిస్తాను.

77. విశ్వత్రాణపరాయణా వసుమతీ శ్రీవిష్ణుచిత్రాత్మజా
భూత్వా, శ్రీవ్రతమేతదాహ జగతః సంజీవనాయ క్షమమ్,
పశ్యంత్యర్వర్యజనాః! సదాఽపి హృదయే సందార్య నందంతు తత్
యోగక్షేమద మత్ర, తత్ర పరమప్రాప్యానుసంధాయకమ్.

లోకాన్ని సంరక్షించాలనే అభిప్రాయంతో భూదేవి ఈ లోకానికి వచ్చి, పెరియాళ్వారుల కుమార్తెగా అవతరించి, ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని అనుగ్రహించింది. ఈ ప్రబంధం లోకాన్ని సంరక్షించడంలో సమర్థమైనది. ఓ మహనీయులారా! గమనించండి. ఈ లోకంలో యోగక్షేమాలను కలిగించేది, పరలోకంలో పరమ ప్రాప్యమైన మోక్షాన్ని అనుగ్రహించేది అయిన ఈ ప్రబంధాన్ని ఎల్లప్పుడూ మీరు మనస్సులో ధరించి ఆనందించండి.

78. భాత్యేతత్ శ్రీవ్రతం శ్రీధరకరగతసాదర్శనిత్విత్సమిద్ధం
యస్మాదిష్టప్రదానే కుశలమపి తథాఽ నిష్టసంహారకార్యే
ఏవం శ్రీశస్వరూపానుపమసుగుణసందర్శనే దక్షిణం చ
ద్వాంతం చాప్యంతరంగే క్షపయతి చ ఘనం నో హరాత్ స్వస్య దీప్త్యా.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం భగవంతుని చేతిలో ఉండే శ్రీసుదర్శనచక్రంయొక్క ప్రకాశాన్ని కలిగి ఉన్నది. ఎందుకంటే, శ్రీ సుదర్శనచక్రంవలెనే ఈ ప్రబంధంకూడా ఇష్టాన్ని అనుగ్రహించడంలో, అనిష్టాన్ని పోగొట్టడంలో సమర్థమైనది. భగవంతుని

శ్రీవ్రత వైభవం

స్వరూపగుణాదులను దర్శింపజేయగలిగినది. ఆ విధంగానే, మన మనస్సులో ఉండే దట్టమైన చీకటిని అంతటిని వేగంగా తన ప్రకాశంతో పోగొట్టగలిగినది.

79. శబ్దే సౌప్తవ మర్థసంస్ఫురణసామర్థ్యం చ పూర్ణం తథా
మాదుర్యాదిసమస్తకావ్యసుగుణస్ఫూర్తిః సముజ్జ్వలభతే,
రమ్యాలంకృతీసంపదత్ర విపులా విద్యత్ప్రమోదప్రదా
గోదాశ్రీవ్రత మేతదుత్తమ మహా! కావ్యేషు హి భ్రాజతే.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో శబ్దసౌప్తవం, అర్థస్ఫురణ పరిపూర్ణంగా ఉన్నవి. ఆ విధంగానే, మాదుర్యం మొదలైన సమస్త కావ్యగుణాలు ఇందులో గొప్పగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. అందమైన అలంకార సంపదకూడా చాలా విపులమై, పండితులకు ఆనందాన్ని కలిగించేదిగా ఉన్నది. ఆహా! ఈ ప్రబంధం కావ్యాలలో ఉత్తమమైనదిగా ప్రకాశిస్తున్నదికదా.

80. నైకాలంకృతయో విభాంతి సరసాః అస్మిన్ వ్రతే, కీంతు యా
ముఖ్యాఽప్రస్తుతశంసనేతి విదితా సా సర్వతః శోభతే,
ద్రాక్షాపాకమయీ మనోహరతమా శైలీ సమింధేతరాం
శయ్యో చాత్ర మహోన్నతాప్యనుపమా నాన్యత్ర దృశ్యా హి సా.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలో సరసమైన ఎన్నో అలంకారాలు భాసిస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ, ఆ అలంకారాలలో అన్నిటిలో అప్రస్తుత ప్రశంసాలంకారం అనేది మిక్కిలి ముఖ్యమైనది. అది ఈ ప్రబంధంలో అంతట శోభిస్తున్నది. ఇందులోని శైలీకూడా చాలా మనోహరమైనది. ద్రాక్షాపాకంలో కూడినదై వెలుగుతున్నది. పదాల శయ్య చాలా ఉన్నతమైనది, సాటి లేనిది, ఇంకెక్కడా కనుపించనిదికూడా.

శ్రీవ్రత వైభవం

81. మల్లెపుష్పపరీమళం మలయజం పుండ్రేక్షుసారం ధ్వనిం
వీణాయాః మలయానిలం చ సహసా జేతుం సమర్థా నను,
ఏతచ్ఛ్రవ్రతపద్యభాసితమహార్థాః వేదశ్చిరోదితాః
ఆత్మోజ్జ్వలనకారకాశ్చ సతతం భక్త్యా నివేశ్యా హృది.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఉండే పాశురాలలో ప్రకాశించే గొప్ప అర్థాలు వేదాంతాలలో చెప్పబడినవి. ఇవి ఆత్మను ఉజ్జీవింపచేసేవి. భక్తితో ఎల్లప్పుడూ హృదయంలో పదిల పరచుకొనదగినవి. ఇవి మల్లెపూల పరిమళాన్ని, మంచి గంధాన్ని, నామాల చెరకు రసాన్ని, వీణాధ్వనిని, మలయానిలాన్ని కూడా జయించడంలో సమర్థమైనవి, అంటే, వాటి కంటే కూడా ఎక్కువ ఆనందాన్ని ఇవ్వగలిగినవి.

82. తణ్ణిరంబరశోరు "శబ్దముఖతః కాచిద్విశిష్టా ధ్వన
త్యర్థాళిః, విరజా తు దివ్యతటిని తణ్ణిర్ పదేనోచ్యతే,
ప్రోక్త శ్చాంబరశబ్దతోఽత్ర పరమాకాశ, స్తథా బ్రహ్మ చ
వ్యక్తం శోరుపదప్రభావవశతో గోదాకృతే శ్రీవ్రతే.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని 17వ పాశురంలో "అంబరమే తణ్ణిరే శోతే" అనే ప్రయోగం ఉన్నది. ఈ ప్రయోగంలో ఉండే "అంబరమ్, తణ్ణిర్, శోటు" అనే మూడు పదాల ద్వారా విలక్షణమైన అర్థాలు గోచరిస్తున్నాయి. అవి ఏమి అంటే, "తణ్ణిర్" అనే పదం ద్వారా దివ్యమైన విరజానది సూచింపబడింది. "అంబరమ్" అనే ద్వారా పరమాకాశం చెప్పబడింది. "శోటు" అనే పదం ద్వారా పరమాత్మ చెప్పబడ్డాడు.

శ్రీవ్రత వైభవం

83. నానావర్ణవిరాజితం పదదళైః విభ్రాజమానాకృతిం
తల్తద్భావపరీమళం హరిపదన్యాసాఖ్యవృంతాంచితమ్,
శిష్టాగ్రైః స్వశిరస్సు సాదర మలంకారేణ సంయోజితం
గోదాశ్రవతపద్మ మేతదతులం సందార్యతాం భక్తీతః.

గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావైప్రబంధం భిన్నవర్ణాలను కలిగిన విలక్షణమైన ఒక పద్మంవంటిది. ఆ ప్రబంధంలో ఉండే పదాలలోని వర్ణాలే ఆ పద్మంలో ఉండే అనేకమైన వర్ణాలు. ఆ ప్రబంధంలో ఉండే పదాలే ఆ తామరపువ్వులోని రేకులు. అందులో ఉండే అనేకమైన భావాలే ఆ పద్మంలోని వివిధపరిమళాలు. భగవంతుని పదాలలో శరణాగతి అనేదే ఆ పద్మానికి ఆధారంగా ఉండే కాడ. ఈ పద్మాన్ని శిష్టులైన మహానుభావులు తమ శిరస్సులలో అలంకారంగా ధరిస్తారు. అటువంటి ఈ పద్మాన్ని భక్తీతో ధరించండి.

84. తైః షడ్వింశసుగీతిసంస్తుతదరాద్యై రత్ర సంమాననాః
యాః ముక్తః పరమే పదే సుమహితాః ప్రాప్నోతి తాః సూచితాః,
అత్ర ప్రస్తుతదీపికా భగవతీ మాతా హి నీళాభిధా
గీతే చాంచతి సప్తవింశతితమేఽస్మిన్ ముక్తభోగావళి.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని 26వ పాశురంలో ప్రస్తావింపబడిన శంఖాలు, ధ్వజాలు మొదలైనవి అన్నీ ముక్తుడు పరమపదంలో పొందే సన్మానాలను సూచిస్తున్నాయి. ఆ పాశురంలో చెప్పబడిన "కోల విళక్కు" అనే పదం పూజ్యురారైన, జగన్మాత అయిన నీలాదేవిని సూచిస్తున్నది. ఆ విధంగానే, 27వ పాశురంలోకూడా ముక్తుడు పొందే భోగాలు సూచింపబడ్డాయి.

శ్రీవ్రత వైభవం

85. యత్ సింహాసన మత్ర సంస్తుత మిదం భద్రాసనం రాజతే

శ్రీరామానుజదేశికస్య నిగమశ్చిర్ధాకారవిభ్రాజితమ్,

హర్యక్షోఽపి యతీశ్వరోఽపి చ గుహా రహస్యం భవేత్

శ్రుత్యంతస్య, సమస్తమత్ర సరసధ్వన్యర్థరీత్యాదుభృతమ్.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని "మారి" అనే 23వ పాశురంలో ప్రస్తావింపబడిన "శిరియ శింగాశనమ్" వేదాంతాల రూపంలో విరాజిల్లే భగవద్రామానుజుల భద్రాసనమే. ఇక్కడ ప్రస్తుతం ప్రస్తుతింపబడిన సింహం భగవద్రామానుజులే. ఆ విధంగానే, ఈ పాశురంలో ప్రస్తావింపబడిన కొండ గుహ వేదాంతాల రహస్యమే ఈ విధంగా ఇక్కడ అంతా ధ్వన్యర్థాల రూపంలో చాలా అద్భుతంగా ప్రకాశిస్తున్నది.

86. "అంగణ్ మా ఇల"శబ్దః కథయతి హి తనుం పంచభూతాత్మకం, చ

ద్వావింశిగీతికాయాం నృపతిపదవశాదుచ్యతే జీవ ఏవ,

తద్జ్ఞానం యత్ ప్రలుప్తం మమకృతివశతః, తత్ పునః దేశికానాం

సంప్రాప్నోతి ప్రభావాదితి కథిత మభూద్వ్యంగ్యశైల్యాఽత్ర గీతే.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని 22వ పాశురంలో "అంగణ్ మా ఇలమ్" అనే పదం పంచభూతాత్మకమైన శరీరాన్ని తెలుపుతుంది. "అరశర్" అనే పదం ఆ శరీరాన్ని అధిష్టించి ఉండే జీవుని తెలియజేస్తున్నది. అహంకార, మమకారాల కారణంగా అతడు కోల్పోయిన జ్ఞానాన్ని మళ్ళీ తిరిగి సదాచార్యుల కృప చేత పొందుతున్నాడు— అనే విషయం అంతా ఇక్కడ పాశురంలో వ్యంగ్యార్థశైలిలో స్పష్టం చేయబడింది.

Vishnu

VishnuArts
@vishnuprabhanc

శ్రీవ్రత వైభవం

87. శాస్త్రార్థాః కటుకౌషధాని హి భవంత్యేతాంస్తు సామాన్యతః
నేచ్ఛంత్యేవ జనా ఇతీదమఖిలం సంభావ్య చిత్తేఽ సకృత్,
గోదా శ్రీవ్రతనామకే సుమధురే కావ్యే దయాయాః నిధిః
తాన్ న్యస్యాదరతః ప్రయచ్ఛతి జగన్మాతా హి సా వత్సలా.

శాస్త్రంలో చెప్పబడిన విషయాలు చాలా కటువుగా ఉంటాయి కనుక, అవి చేదుగా ఉండే మందువంటివి. వాటిని సామాన్యంగా లోకంలో ఉండే జనులు ఇష్టపడరు. ఈ విషయాన్ని పలుమార్లు మనసులో భావించిన, వాత్సల్యాన్ని కలిగిన, జగన్మాత కలిగిన గోదాదేవి వాటిని మధురమైన తిరుప్పావై ప్రబంధం అనే కావ్యంలో పెట్టి మనకు అనుగ్రహిస్తున్నది.

88. పుష్పాణ్యిష్టవిధాని శాస్త్రవిహితాన్యక్తాన్యహింసాతపో
దానాదీని పదేన "తూమలరి"తి ప్రోక్తేన గోదావ్రతే,
గీతే షోడశకే సమర్చనవిధిః పత్యుః శ్రియః సూచితః
యస్మిన్ దేశికపూర్వికా హరిపదార్పా బోధితా భాసతే.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని ఐదవ పాశురంలో “తూమలర్” అనే పదం ఉన్నది. ఇక్కడ ఈ పదం ద్వారా శాస్త్రంలో చెప్పబడిన 8 విధాలైన అహింస దానం, తపస్సు మొదలైన ఆత్మతో సమర్పించే పవిత్రమైన పుష్పాలు చెప్పబడ్డాయి. 16వ పాశురంలో భగవంతుని ఆరాధనా విధానం సూచింపబడింది. ఇందులో, భగవంతుని ఆరాధన ఆచార్య పురస్వరంగా చేయాలని తెలియజేయబడింది.

శ్రీవ్రత వైభవం

89. ఆద్యే "నన్నాళ్ళో" పదేన ప్రథితగుణమణేః లక్ష్మణార్యోదయస్య

ప్రోక్తార్థాతారకా సా సకలమపి యయా ప్రోద్భుతో లోక ఏషః.

శ్రీమద్రామానుజాఖ్యో మతిపదవశతః సూచితో భాతి చంద్రః

యః ప్రోక్తో బాలసింహోఽయమమపి యతిరాట్సింహ ఏవాత్ర గీతే.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని మొదటి పాశురంలో "నన్నాళ్ళో" అనే ప్రయోగం ఉన్నది. దీనికి "మంచి దినం" అని అర్థం. ఇక్కడ మంచి దినం ఏమంటే, భగవద్రామానుజులు అవతరించిన ఆర్థ్యా నక్షత్రమే. ఈ నక్షత్రం కారణంగానే సకలమైన జగత్తు ఉద్ధరింపబడి, రక్షింపబడింది. ఆ విధంగానే, ఈ పాశురంలోని "మది" శబ్దం చంద్రుని తెలియజేస్తుంది ఈ చంద్రుడు ఎవరంటే, సాక్షాత్తు భగవద్రామానుజచంద్రుడే. ఇక, "ఇళమ్ శింగమ్" అని చెప్పబడిన బాలచంద్రుడు కూడా శ్రీరామానుజుల రూపంలోని బాల సింహమే.

90. అస్మిన్ గాథే చతుర్థే యతిపతిజలముక్ యో దయాంబుప్రపూర్ణః

ప్రోక్తః, పంచాయుధానాం ప్రతినిధి రయ మిత్యత్ర సంసూచితం చ,

ద్వైతీయీకే పయో యత్ కథితమపి హరేః సద్గుణానాం సమూహః

సంమగ్నో తత్ర రామావరజగురు రిహ క్షీరవార్దౌ శయానః.

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని నాలుగవ పాశురంలో నీటిలో నిండిన మేఘం ప్రస్తావింపబడింది. ఈ మేఘం ఎవరో కాదు, సాక్షాత్తు దయ అనే నీటిలో నిండిన, భగవద్రామానుజులు అనే మేఘమే. అంతే కాదు, ఇక్కడ భగవంతుని ఆయుధాలైన సుదర్శనచక్రం, పాంచజన్యశంఖం, శార్ ఙ్గమ్ అనే విల్లు మొదలైన ఐదు ఆయుధాల రూపంలో ఆ మేఘం ప్రకాశిస్తున్నదని అని చెప్పడంచేత, శ్రీరామానుజులు పంచాయుధాల రూపులని సూచింపబడినది.

శ్రీవ్రత వైభవం

రెండవ పాశురంలో ప్రస్తావింపబడిన పాలు కూడా భగవంతుని కళ్యాణగుణాలే. ఆ కళ్యాణగుణాలలో మునిగిన భగవద్రామానుజులే ఇక్కడ క్షీరసముద్ర శాయిగా చెప్పబడ్డారు.

91. "నట్టెల్వన్" పదశక్తిలోఁత్ర భగవాన్ కైంకర్యవాన్ ద్వాదశే

శ్రీమల్లక్ష్మణదేశికో హ్యభిహితో ధ్వన్యర్థమార్గే మహాన్.

వైశ్ణేశంగుపదేన చాపి ధవళాభోఽయం యతేశో మతః

షష్ఠే, శ్రీయతిరాజ్జైభవపరం సర్వం హి సంశోభతే.

తిరుప్పావై ప్రబంధంలో 12వ పాశురంలో "నట్టెల్వన్" అనే ప్రయోగం ఉన్నది. అంటే, మంచి సంపదను కలవారు— అని అర్థం. మంచి సంపదను కలిగినవారు ఎవరంటే, భగవత్కైంకర్యలక్ష్మిని కలిగిన భగవద్రామానుజులే— అనే అర్థం ధ్వనిప్రక్రియలో ఇక్కడ సూచింపబడింది.

ఆరవ పాశురంలో "వైశ్ణేశంగు" అనే పదం ఉన్నది. దీనికి తెల్లని శంఖం— అని అర్థం. ఈ పదం వల్ల భగవద్రామానుజులు శంఖంవలె తెల్లని వర్ణాన్ని కలిగినవారు— అని చెప్పబడింది. ఈ విధంగా ఈ ప్రబంధం అంతా భగవద్రామానుజపరంగానే ప్రకాశిస్తున్నది.

92. అంత్యే ప్రస్తుతమందరాబ్ధి మధనాత్ శ్రుత్యంత వారానిధేః

జిహ్వోమంథనమేవ లక్ష్మణమునీశానస్య సంభావితమ్.

తస్మాన్మాధవకేశవాదికపద్మైః సంసూచ్యతే నః గురుః

శ్రీరామానుజ ఏవ యేన జగతాం శ్రేయః పరం సాధితమ్.

శ్రీవ్రత వైభవం

చివరి పాశురంలో మందరపర్వతంలో సముద్రాన్ని చిలికిన వృత్తాంతం ప్రస్తావింపబడడంవల్ల, వేదాంతమనే సముద్రాన్ని నాలుక అనే మందరపర్వతంలో భగవద్రామానుజులు చిలికిన విషయం సూచింపబడింది. అందుచేత, ఈ పాశురంలో ప్రస్తావింపబడిన మాధవకేశవాది పదాలు అన్నీకూడా గొప్ప లోకశ్రేయస్సును సాధించిన భగవద్రామానుజుల పరాలే.

93) అజ్ఞప్రాజ్ఞవిభాగలేశరహితత్వేన ప్రమోదం దదా

త్యేతత్ శ్రీవ్రత మస్య వైభవ మహో! కిం వా వదేయమ్ ఘనమ్!,
మాధుర్యం మధునః సమం హి పురుషస్యా ధ స్త్రియో వా సమం
వృద్ధస్యాపి చ బాలకస్య బధిరస్యాంధస్య వా స్యాత్ సమమ్.

అజ్ఞులు, ప్రాజ్ఞులు అనే తేడా లేకుండా అందరికీ ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం గొప్ప ఆనందాన్ని కలిగిస్తున్నది దీని వైభవం ఏమని చెప్పగలం? పురుషులకు అయినా స్త్రీకి అయినా, వృద్ధునకు అయినా బాలునకు అయినా, చెవిటి వాడికి అయినా గుడ్డివానికి అయినా, ఎవరికైనా, తేనె మాధుర్యం అందరికీ సమానంగానే తోస్తుంది కదా.

94) సామ్యం భాగవతేన విందతి హరేః బాల్యాపదానస్తుతేః

శ్రీరామాయణసామ్యమేతి శరణాగత్యాః ప్రసక్తే స్తథా,
శ్రీగీతాసమతాముపైతి చ పరాం గోదాముఖాదుద్ధతం
నానాధర్మవిశేషసంస్తుతివశాత్ సర్వైరుపాస్యం వ్రతమ్.

శ్రీవ్రత వైభవం

అందరికీ ఉపాశించదగిన తిరుప్పావై ప్రబంధం శ్రీకృష్ణుని బాల్య లీలలను ప్రస్తావించడం చేత భాగవతంలో పోలి ఉన్నది. శరణాగతిని వివరిస్తున్నందున శ్రీరామాయణంలో పోలి ఉన్నది. భక్తి, ప్రపత్తి, జ్ఞానయోగం, కర్మయోగం మొదలైన ధర్మాలను ప్రస్తావిస్తున్నందున గీతా శాస్త్రంలో పోలి ఉన్నది.

95)సామ్యం శ్రీశ్రీయత్వాత్ వ్రజతి ఖలు పరం శ్రీవ్రతం శ్రీతులస్యా

ధత్తే చౌపమ్యభావం నిరవధిరుచినా కౌస్తుభేనాపి భవ్యమ్.

సామ్యం శంఖేన శౌరేః వ్రజతి చ మధురధ్వానహేతోః తథా శ్రీ

కౌమోదక్యాపి సామ్యం భజతి చ జగదామందనందప్రదత్వాత్.

తిరుప్పావై ప్రబంధం భగవంతునకు మిక్కిలి ప్రియమైనది కనుక తులసితో పోలి ఉన్నది. అంతు లేని ప్రకాశాన్ని కలిగి ఉన్నందున కౌస్తుభమణితో సమానంగా ఉన్నది. అందంగా, మధురంగా ధ్వనిస్తున్నందున పాంచజన్య శంఖంతో పోలి ఉన్నది. ఈ జగత్తుకు అంతటికీ ఆనందాన్ని కలిగిస్తున్నందున కౌమోదకి అనే భగవంతుని గదను పోలివున్నది.

96)నానావర్ణవిశేషజ్యుతివహం, భిన్నైః లతాంతోపమైః

శబై సంగ్రథితం, తథైవ వివిధై భాషైః సదామోదితమ్,

లక్ష్మీనాథపదాంబుజాతయుగళీభక్త్యాఖ్యసూత్రాంచితం

సంసేవే వనమాలికాసమ మహం గోదోదితం శ్రీవ్రతమ్.

అనేకమైన వర్ణాలు, అంటే, రంగులతో కూడినదై, , కాంతిని కలిగి ఉన్నందున, అనేక విధాలైన శబ్దాలు అనే పూలతో కూర్చబడినందున, అనేక విధాలయిన భావాలతో ఎల్లప్పుడూ పరిమళాన్ని కలిగి ఉన్నందున,

శ్రీవ్రత వైభవం

లక్ష్మీనాథుడు అయిన భగవంతుని పదారవిందాలలో భక్తి అనే సూత్రంతో అందంగా ఉన్నందున, గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం భగవంతుడు ధరించే వనమాలికతో పోలి ఉన్నది. పూలమాలలో అనేక రంగులు ఉంటాయి. అది అనేక విధాలైన పూలతో గుచ్చబడుతుంది. అది పలు విధాలైన సువాసనలను కలిగి ఉంటుంది. అందులో అంతర్గతంగా సూత్రం ఉంటుంది. ఇవి అన్నీ ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో ఉన్నందున ఇది వనమాలిక వంటిది.

97) త్రింశధీతితరంగజాతసుభగం నానార్థరత్నావళిం
వేదాంతోదితతత్త్వజాతమకరశ్రేణ్యాదియాదోవృతమ్,
అత్యోశ్చర్యకరైః సదా౭ ప్యభినన్దైః భావైశ్చ నేవ్యం సదా
ప్రేక్షే శ్రీవ్రత మేతదభిసదృశం స్థానం చ లక్ష్మీపతేః.

తిరుప్పావై ప్రబంధం ఒక సముద్రం వలే ప్రకాశిస్తున్నది అందులో ఉండే పాశురాలే అందులోని కెరటాలు. వేదాంతంలోని రహస్యమైన అర్థాలు అనేవే ఆ సముద్రంలో ఉండే మొనిళ్ళు మొదలైన జంతుజాలాలు. సముద్రం చూడడానికి ఎల్లప్పుడూ నిత్య నూతనంగా చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉన్నట్లే, ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా ఎప్పటికప్పుడు నూతనంగా లోచే అనేకమైన భావాలతో ఎల్లప్పుడూ ఆశ్చర్యకరంగా దర్శించదగినదిగా ఉంటుంది. సముద్రం భగవంతునకు స్థానమైనట్లే ఈ ప్రబంధం కూడా భగవంతునకు నివాసం.

VishnuArts
@vishnuprabhanc

శ్రీవ్రత వైభవం

98) గూడై రాగమశర్ధతత్త్వనిచయైః దివ్యైః సుగాఢం వ్రతం

శ్రీగోదాముఖపంకజోదితమహో! వ్యాఖ్యాతుమర్హోఽస్తి కః?,

శేషో జ్ఞానబలేద్ధనైజవిభవో, వేంద్రః సహస్రాక్షో భవేత్

సాక్షాత్ శ్రీపతిరేవ వా నిగదితుం పూర్ణం సమర్థోఽస్తి తత్.

చాలా గంభీరాలైన వేదాంతార్థాలతో గాఢంగా ఉండి, తిరుప్పావై ప్రబంధంలోని గొప్పతనాన్ని వర్ణించగలిగిన యోగ్యత కలవాడు ఎవడున్నాడు? ఒకవేళ ఉంటే, జ్ఞానం, బలం మొదలైన గుణాలతో ప్రకాశించే వైభవాన్ని కలవాడు అయిన ఆదిశేషుడు కానీ, లేక, వేయి కన్నులను కలిగిన ఇంద్రుడు కానీ, లేక, సాక్షాత్తు ఆ శ్రీమన్నారాయణుడు కానీ ఈ ప్రబంధాన్ని వివరించడంలో శక్తిని కలిగినవారై ఉండవచ్చు, అంతే.

99)తాదృగ్దైవభవశాలిదివ్యసుమహాద్గోదావ్రతం లజ్జయా

హీనోఽయం భయవర్జితో వివృణుతే హాస్యాస్పద స్సన్ పరమ్,

కింతు, శ్వా తటినీజలం దివిషదాం పీత్వా వినా లజ్జయా

స్వార్థే యాతి శమం, తతః కలుషతాం నైత్యేవ సా హోదినీ.

ఇటువంటి వైభవాన్ని కలిగిన, చాలా గొప్పది అయిన తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని వివరించాలని చాలా తక్కువవాడనైన నేను ప్రయత్నించడం చాలా హాస్యాస్పదం అయిన విషయం. కానీ, ఒక శునకం తనకు కలిగిన దాహాన్ని తీర్చుకోవడం కోసం గంగానది జలాలను పానం చేస్తుంది, దానివల్ల దాని దాహం తీరుతుంది. కానీ, అందువల్ల ఆ గంగానదికి అపవిత్రత ఏమీ రాదు కదా. ఇదే విధంగా నేను వర్ణించినందున గంగానది వంటి ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధానికి కల పవిత్రతకు ఎటువంటి దోషం అంటదు.

శ్రీవ్రత వైభవం

100) తత్తజ్ఞాతిషు యత్ ప్రధానతమ మిత్యాలక్యతే తద్భవేత్
రత్నం, సూరివరప్రణీతకృతిషు గోదావ్రతం భాసతే,
ముఖ్యత్వేన, తతో భవేత్ మణిరిదం దివ్యప్రబంధేష్వితీ
వ్యాహారో ఘటతే హి యుక్తవిధయేత్యాహుః విదాం శేఖరాః.

ఆ యా జాతులలో ఏది చాలా ప్రధానమైనదిగా చూడబడుతున్నదో అది రత్నం అనబడుతున్నది. దివ్యసూరులు అనుగ్రహించిన దివ్యప్రబంధాలలో గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం చాలా ముఖ్యమైనదిగా ప్రకాశిస్తున్నది. అందుచేత, అది దివ్యప్రబంధాలలో రత్నమని చెప్పదగినది— అనే మాట మిక్కిలిగా కుదురుతుంది— అని పండితులలో అగ్రేసరులు అంటారు.

101) అజ్ఞానాఖ్యతమోనివారకతయా, దేదీప్యమానద్యుతేః
సర్వైః వైదికతల్లజైః ప్రతిదినం సంసేవ్యరూపత్వతః,
లక్ష్మీ శాశ్రయతశ్చ భాతి సద్భుతం గోదోదితం శ్రీవ్రతం
సూర్యేణేతి విదాం వచో విజయతే నిర్దోషతాహేతునా.

సూర్యుడు చీకటిని పోగొడతాడు ఆ విధంగానే తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా అజ్ఞానమనే చీకటిని పోగొడుతుంది. సూర్యుడు గొప్పగా ప్రకాశించే కాంతిని కలిగి ఉంటారని ఆ విధంగానే ఈ గ్రంథం కూడా ప్రకాశించే అర్థదీప్తిని కలిగినది. సూర్యుని వైదికులైన వారు అందరూ సంధ్యావందన సమయంలో సేవిస్తారు. ఆ విధంగానే, ఈ ప్రబంధాన్ని కూడా వైదికులు అందరూ ప్రతి దినం సేవిస్తారు. సూర్యుడు భగవంతునకు నివాసం. ఆ విధంగానే, ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంలో కూడా భగవంతుడే నిలచి ఉంటాడు. అందుచేత గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై

శ్రీవ్రత వైభవం

ప్రబంధం సూర్యునితో పోలి ఉన్నది అనే పండితుల మాట ఏదోషం లేనిది కనుక, గొప్పగా ప్రకాశిస్తున్నది.

102) చిత్రాఘోదకసౌమ్యరూపవశతః, తాపాపనోదాత్తదై-

వాధివ్యాధినివారణాదపి సుధాస్యందిత్వతః శ్రీవ్రతమ్,

చంద్రోపమ్యమనోహరం సుమనసాం సంసేవ్యమానం సదా

గోదామాతృభుకీముఖిచ్చ గళితం సేవధ్య మేతత్ ఫలమ్.

చంద్రుడు మనస్సుకు ఆఘోదాన్ని కలిగించే సౌమ్యమైన రూపాన్ని కలిగి ఉన్నట్లే, గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా సౌమ్యమైన రూపాన్ని కలిగి ఉన్నది. చంద్రుడు తాపాన్ని తీర్చేటట్లే, ఈ ప్రబంధంకూడా మన మనసులో తాపాన్ని తీరుస్తుంది. ఆ విధంగానే, చంద్రుడు ఓషధులకు నిలయుడు కనుక, మనకు కలిగిన రోగాలను పోగొడతాడు. ఈ ప్రబంధం కూడా, మన మనసుకు కదిలిన వ్యాధిని పోగొడుతుంది. చంద్రుడు అమృత ప్రవాహాన్ని కలిగినవాడు అయినట్లే, ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధంకూడా అమృతంవంటి అర్థాల ప్రవాహాన్ని కలిగినది. చంద్రుడు అమృతానికి నిలయుడు కనుక, అమృతాన్ని ఆహారంగా కలిగిన సమనస్సులు అనే దేవతలచేత సేవింపబడతాడు. ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా అమృతంవంటి అర్థాలకు నిలయం కనుక, సమనస్సులు అనే పండితులచేత సేవింపబడుతుంది. ఈ కారణాల వల్ల తిరుప్పావై ప్రబంధం చంద్రునితో పోలికను కలిగినదై మనోహరమై ప్రకాశిస్తున్నది. గోదాదేవి అనే చిలుక ముఖినుండి జారిపడిన మధురమైన ఫలంవంటి ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని సేవించండి.

శ్రీవ్రత వైభవం

103) వేదస్వ ప్రతిరూపతో భగవతో రూపస్వరూపాదికా—

దర్శత్వాత్, భవాహిభృతిశమనాత్, సందర్శకత్వాద్ధరే,

గోదాశ్రవత ముచ్యతే హి విననతానందప్రదత్వేన చ

శ్రీతార్ క్ష్యేణ మహాత్మానా సమమితి ప్రాజ్ఞోత్తమాగ్రేసరైః.

గరుడుడు వేదస్వరూపి కనుక వేదానికి ప్రతిరూపుడు. ఆ విధంగానే తిరుప్పావై ప్రబంధంకూడా వేదానికి ప్రతిరూపమే. వేదస్వరూపుడు కనుక గరుడుడు భగవంతుని స్వరూపరూపగుణలీలాదులు ప్రతిఫలింపజేసే అద్దంవంటివాడు. తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా భగవంతుని స్వరూప రూపగుణలీలాదులను ప్రతిఫలింపజేసే అద్దంవంటిదే. గరుడుని ప్రభావం చేత పాముల భయం తీరిపోతుంది. అదే విధంగా, తిరుప్పావై ప్రబంధం వల్ల సంసారమనే సర్పంవల్ల ఏర్పడిన భయం తీరి పోతుంది. గరుడుడు భగవంతుని దర్శింపజేసినట్లే, తిరుప్పావై ప్రబంధంకూడా భగవంతుని దర్శింప జేస్తుంది. గరుడుడు తన తల్లి అయిన వినతాదేవికి ఆనందం కలిగించినవాడు. తిరుప్పావై ప్రబంధం కూడా తన భక్తులకు ఆనందం కలిగించే స్వభావాన్ని కలిగినది. ఈ కారణాలవల్ల గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం మహనీయుడైన గరుడునితో పోలి ఉన్నది—అని ప్రాజ్ఞులలో గొప్పవారు చెబుతారు.

104) గంధః శ్రీవ్రతమాల్యతః సముదితః సర్వాసు ద్విక్కు స్ఫురన్

ఆమోదం చ దదన్ మనస్సు నితరాం సంఖ్యావతాం భాసతే.

చిత్తేషు ప్రదదాతి గాఢతమసంస్కారం చ తేషా, మిహం

మాలాం యే దధతే గళే ౭నవరతం భక్త్యా తథా ౭౭సక్తితః.

శ్రీవ్రత వైభవం

తిరుప్పావై ప్రబంధం ఒక పూలమాలికవంటిది. ఆ మాలికనుండి పుట్టిన సుగంధం అనేది అన్ని దిక్కులలో వ్యాపిస్తూ పండితుల హృదయాలలో ఆమోదాన్ని, అంటే, ఆనందాన్ని, పరిమళాన్ని కలిగిస్తూ ప్రకాశిస్తున్నది. ఎవరైతే ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం అనే పూలమాలికను భక్తితో, ఆసక్తితో తమ కంఠంలో సదా ధరిస్తారో, వారి మనసులలో ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధం అనే మాలికలోని సువాసన చాలా గాఢమైన సంస్కారాన్ని కలిగిస్తుంది.

105)సర్వాభిష్టఫలప్రదానచతురః శ్యాత్ కల్పవృక్షః , పరం—

త్యేతన్నై వ మయా కదాఽప్యనుభవే లభ్యం, తతో న వేద్యేవ తత్.

కీంతు శ్రీవ్రత మేతదద్భుత మహా! దత్తేఽఖిలాప్సేతాన్

అర్థానత్ర చ తత్ర, సర్వమపి, తత్ సర్వేణ దృష్టం స్వయమ్.

దేవలోకంలో ఉండే కల్పవృక్షం అనేది అన్ని విధాలైన మనోరథాలను పూర్తి చేయగలిగినది అయితే అయి ఉండవచ్చు. కానీ, ఆ విషయాన్ని నేను ఏనాడు చూచినవాడను కాను. అందుచేత ఆ విషయం నాకు ఏమీ తెలియదు. కానీ, అద్భుతమైన ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధమాత్రం కోరిన అన్ని అభీష్టాలను అనుగ్రహిస్తున్నది. ఈ విషయాన్ని ప్రతివాడు నేరుగానే దర్శిస్తున్నాడు.

106)అస్తే కాచిచ్చరీరావన విధిపటు సంజీవనీ మూలికాఖ్యా

సా శ్యా నై వ షమాత్మాఽ వనవిధివిషయే, సా తతో నైవ ముఖ్యా,

భాత్యేషా మూలికా శ్రీవ్రతవరసమభిఖ్యాప్రసిద్ధా యయాఽఽత్మా

సమ్యక్ సంరక్యతే సంస్మృతిభవభయతః, తత్ర కాచిన్న శంకా.

శ్రీవ్రత వైభవం

శరీరాన్ని రక్షించగలిగిన సంజీవని అనే పేరు గల మూలిక ఒకటి ఉన్నది. కానీ, అది ఆత్మను రక్షించగలిగిన సామర్థ్యాన్ని కలిగినది కాదు. కనుక, అది ముఖ్యమైనది కాదు. కానీ, తిరుప్పావై ప్రబంధం అనే పేరు కలిగిన మూలిక ఒకటి ఉన్నది. అది ఆత్మను కూడా సంసారం వల్ల కలిగిన భయంనుండి రక్షించగలిగినది. అందుచేత అది ముఖ్యమైనది. ఇందులో ఏ సందేహం లేదు.

107) విశ్వశ్రేయో హి కావ్యం, ప్రవిలసతి తరాం తన్ని రుక్మీః ప్రపూర్ణా
శ్రీమద్గోదావ్రతేఽస్మిన్ సకలవిధతయా, స్పష్ట మేతద్విభాతి,
యస్మాల్లోకా సమస్తాః సుఖ మతుల ముదం చాప్న వంతో సదైవ
క్షేమం యోగం చ సర్వం, గతసకలభియ శ్చాక్షతార్థా జయంతి.

కావ్యం అనేది విశ్వశ్రేయస్సును కలిగించేదిగా ఉండాలి కదా. ఈ నిర్వచనం పరిపూర్ణంగా గోదాదేవి అనుగ్రహించిన తిరుప్పావై ప్రబంధంలో అన్ని విధాలుగాను అన్వయిస్తుంది ఈ విషయంలో ఏ సందేహం లేదు. ఎందుకంటే, ఈ ప్రబంధంవల్ల లోకాలన్నీ సుఖాన్ని, అంతు లేని సంతోషాన్ని, యోగక్షేమాలను పొందుతున్నాయి. "నీంగాద శెల్వమ్" అనే విధంగా ఏనాటికీ నశించని భగవత్క్రింకర్యసంపదను పొంది, తరిస్తున్నాయి.

108) భక్తీః సిద్ధ్యతు నిశ్చలా మమ యతీశానస్య కారుణ్యతః
శ్రీమద్దేశికవిక్షణేన కరుణాపూర్ణేన చ శ్రీవ్రతే,
శ్రీమద్రమ్యవరాఖ్యయోగి కృపయా చాస్మద్గురూణాం కృపా—
యోగాచ్చా ౭ పి నిసర్గపేశలహృదాం గోదాముఖా దుధతే.

గోదాదేవి ముఖంనుండి ఉద్భవించిన తిరుప్పావై ప్రబంధం విషయంలో నాకు నిశ్చలమైన భక్తి, భగవద్రామానుజుల అనుగ్రహంవల్ల, శ్రీదేశికుల కరుణతో నిండిన

శ్రీవ్రత వైభవం

కటాక్షంవల్ల, శ్రీవరవరమునులు దయవల్ల, సహజంగా సుకుమారమైన హృదయాన్ని కలిగిన మన ఆచార్యుల కృప వల్ల కలగాలి.

109) సామర్థ్యం పదగుంపనే న, న గుణాలంకారసంయోజనే,

కౌశల్యం ధ్వనిసౌష్ఠవే న, న తథాఽ ర్థాచిత్త్య మప్యస్తి మే,

కింత్వాశా మమ కీర్తనాయ విభవం గోదావ్రతస్యాధికా

తాం గోదాఽపి విలోక్య మన్ను తి మిమాం ప్రీత్యాఽ ౭ ౭ దదాతు స్వయమ్.

నాకు చక్కగా పదాలను గుప్పించి రచించడంలో సామర్థ్యం లేదు. మంచి కావ్యగుణాలను కావ్యాలంకారాలను ప్రయోగించడంలో నేర్పు లేదు. ధన్యర్థాలు స్ఫురించేటట్లుగా రచనను చేయడంలో శక్తి లేదు. అర్థాచిత్త్యంకూడా నా రచనలో లేదు. కానీ, తిరుప్పావై ప్రబంధాన్ని కీర్తించాలనే ఆశ మాత్రం నాకు అధికంగా ఉన్నది. దానిని చూచి గోదాదేవి నేను చేసే ఈ స్తుతిని ప్రీతితో స్వయంగా స్వీకరించుగాక.

110) ఇత్థం శ్రీశింగరార్యోఽ తిమితమతిరపి ప్రోచ్య యత్కించిదత్ర

స్వావేష్టాపూరణార్థం శతకపరిమితస్తగ్ధరాద్యైః సువృత్తైః,

ఉద్దిశ్య శ్రీవ్రతాఖ్యాం సురుచిరకవితా రంజనీయ స్వభావాం

గోదామాత్రా ప్రదత్తాం సుకృతి, మలభతావేల మోదప్రవాహమ్.

ఈ విధంగా సింగరాచార్యులు అనే పేరు కలిగిన నేను చాలా పరిమితమైన బుద్ధిని కలవాడను అయినప్పటికీ, గోదాదేవి చేత అనుగ్రహింపబడినది, అందమైన కవిత్వంతో అందరినీ రంజింపచేసే స్వభావాన్ని కలిగినది అయిన ఈ తిరుప్పావై వ్రతాన్ని గురించి నూరు సంఖ్యలో పరిమితిని కలిగిన స్తగ్ధర, శార్దూలం మొదలైన

శ్రీవ్రత వైభవం

వృత్తాలలో ఏదో కొంచెం విజ్ఞాపన చేశాను. అందువల్ల పరిమితి లేని ఆనంద ప్రవాహాన్ని పొందాను.

Vishnu

Vishnu

VishnuArts
@vishnuprabhanc